

POVOLJNI
NAGRADE
MEĐU RAN
BUDŽETSK
156 M.
KNINSKI S.
ŽELJEZNICI
STARA CESTA JOŠ NEUREĐENA
OBITELJSKI BUDŽET NA ISPITU
KVALIFICIRANI I »NEKVALIFICIRANI«
LITERARNI MOZAIK (IV OSNOVNA ŠKOLA)
JOŠ SE NIJE NAZIVIO BARBA JUŠTE
NAJVIŠI DOMET AUTONOMIJE
»ŠIBENIK«
PREMA VRHU TABLICE

324 ŠIBENIK
Naučna biblioteka

Šibenski listi

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

GOD. XIV — BROJ 684 — CIJENA 40 DINARA

LIST IZLAZI SRIJEDOM

ŠIBENIK, 27. LISTOPADA 1965. GODINE

SAMOSTALNE ZANATLIJE I UGOSTITELJI POTPUNO UKLJUČENI
U SOCIJALNO OSIGURANJE

KAKO ĆETE SE OSIGURATI?

Obavezom potpunog osiguranja samostalnih zanatlija i ugostitelja — u sistem socijalnog osiguranja uključena je i posljednja kategorija radnih ljudi profesionalnih djelatnosti. Naime, radnici ostalih samostalnih djelatnosti: advokati, umjetnici, filmski radnici, javni nosači, kolporterji štampe, svećenici, sportaši, i dr. već su odavno obuhvaćeni socijalnim osiguranjem. Međutim, zdravstveno osiguranje zanatlija sprovodi se od 1. VII 1962. a ugostitelja od 1. IX 1965.

Donošenjem osnovnih zakona o invalidsko - mirovinskom osiguranju od 1. I 1965. uspostavljena je obaveza u sve grane osiguranja svih samostalnih zanatlija i ugostitelja. Samo sprovođenje toga osiguranja zavisilo je o reguliranju tih odnosa od strane određenih republičkih organa. Dok se ne donese poseban zakon o tom reguliranju zaključen je 10. VIII 1965. privremeni ugovor između republičke Privredne komore i Republičkog zavoda za socijalno osiguranje, koji je obavezan na cijelom području Republike.

Kako je to reguliranje potpuno novo, a zainteresiranih ima priličan broj i na našem području, prikazat ćemo osnovna načela ugovora — da bi se zainteresirani mogli lakše snaći u svojim pravima i obavezama. Navedene kategorije ljudi obavezno se osiguravaju invalidskim i mirovinskim osiguranjem od 1. I. 1965, dok se zdravstveno osiguranje za zanatlije nastavlja, a za ugostitelje uspostavlja od 1. IX 1965. Dodatak na djecu ne dolazi u obzir.

Svojstvo samostalnog zanatlije određuje se Zakonom o za-

natskim radnjama samostalnih zanatlija (»Narodne novine SRH«, broj 19-64) i Naredbom o određivanju djelatnosti kojima se mogu baviti zanatske radnje samostalnih zanatlija (»Narodne novine«, broj 24-64). Ovim spadaju ne samo zanatlije koje imaju stalnu zanatsku radnju nego i oni koji nemaju radnje a usluge daju sad u jednom sad u drugom mjestu. Svojevremeno ugostitelja regulirano je Zakonom o ugostiteljskoj djelatnosti građana (»Narodne novine«, broj 13-65). U ugostitelje se obrađuju oni koji imaju gostionicu, tife, prenoćište ili pansion.

Svako osiguranje ima svoje osnovice osiguranja. Kod ove kategorije osiguranika osnovice su određene zavisno od visine godišnjeg poreza, i to za zanatlije prema visini godišnjeg poreza na dohodak od zanatske djelatnosti za 1964. a za ugostitelje prema visini ukupnoga godišnjeg poreza na dohodak od ugostiteljske djelatnosti i poreza na promet alkoholnih pića za 1964.

Prema visini navedenog poreza, zanatlije, odnosno ugostitelji imaju ove osnovice osigu-

ranja: 34.700 dinara ako porez ne prelazi 700.000 dinara; 40.600 za porez od 700.001 do 1.500.000, a 44.500 ako porez iznosi više od 1.500.000 dinara.

Ako zanatliji ili ugostitelju nije iz bilo kojih razloga određen porez za 1964. osnova osiguranja iznosi 34.700 dinara.

Na zahtjev zanatlije, odnosno ugostitelja može mu se odrediti i viša osnova osiguranja od one u koju se razvrstava prema porezu. Najzad, također na zahtjev, može se odrediti osnova od 53.400 dinara bez obzira na visinu poreza i taj iznos ujedno predstavlja za sada najvišu osnovu osiguranja. Za samostalne zanatlije (ali ne za ugostitelje) postoji još jedan izuzetak. Naime, ako je zanatlija zdravstveno osiguran kao poljoprivrednik (u smislu propisa o zdravstvenom osiguranju poljoprivrednika) zato jer zanatsku djelatnost obavlja u selu ili manjem mjestu (!) osnovica osiguranja uvijek ostaje za invalidsko i mirovinsko osiguranje 19.200 dinara, bez obzira na visinu poreza na dohodak od zanatske djelatnosti i od opljoprivrede. U tom slučaju zdravstveno osiguranje produžuju jednako kao i do tada, tj. kao poljoprivrednici. Treba naglasiti da se te zanatlije mogu od 1. IX 1965. opredijeliti na zdravstveno osiguranje kao i radnici (a ne poljoprivrednici), i u slučaju takvog opredjeljenja naprijed navedene osnovice osiguranja (a ne ona od 19.200 dinara) služe za zdravstveno, invalidsko i mirovinsko osiguranje. Taj se izuzetak (osnova od 19.200) ne odnosi na samostalne ugostitelje koji tu djelatnost obavljaju u selima i manjim mjestima, pa su za zdravstveno osiguranje osigurani kao poljoprivrednici (ako imaju i dohodak iz poljoprivrede). Naime, za te ugostitelje vrijede osnovice za invalidsko i mirovinsko osiguranje prema visini poreza, a za zdravstveno su osigurani kao poljoprivrednici. Međutim, i oni se mogu odlučiti da se zdravstveno osiguranje kao radnici, ali u tom slučaju od 1. IX 1965. gornje osnovice (prema porezu) vrijede za sve grane osiguranja. Osnove osiguranja predstavljaju osnovu za obračun doprinosa i za ostvarivanje prava iz zdravstvenog, invalidskog i mirovinskog osiguranja. Što je veća osnovica, plaća se veći doprinos, a ostvaruju se i veća prava.

Zanatlijama i ugostiteljima koji ostanu zdravstveno osigurani kao poljoprivrednici (oni u selima i manjim mjestima koji imaju i poljoprivredu) ne pripada naknada osobnog dohotka za vrijeme bolovanja. Doprinos se plaća na osnovice osiguranja, i to za zdravstveno osiguranje 12,31 posto, a za invalidsko - mirovinsko osiguranje 15,02 posto, ili ukupno 27,33 posto. Međutim, za zdravstveno osiguranje prije 1. IX 1965. doprinos treba obračunati po stopama i osnovicama koje su vrijedile prije ovog ugovora.

Svi su obveznici dužni da podnesu prijave na osiguranje komunalnom zavodu, odnosno njegovoj filijali. Što se tiče visine poreza, nije potrebno da je obveznici sami pribavljaju, nego će to po službenoj dužnosti učiniti zavod, odnosno filijala.

Doprinosi za invalidsko-mirovinsko osiguranje obračunavaju se od 1. I 1965, odnosno od upisa radnje u registar radnji (ako je radnja kasnije osnovana), a ugostitelji za zdravstveno osiguranje od 1. IX 1965. Obveznici koji su zdravstveno osigurani kao poljoprivrednici plaćaju doprinos po navedenim stopama i osnovicama samo za invalidsko - mirovinsko osiguranje, dok za zdravstveno osiguranje plaćaju kako je određeno za poljoprivredne osiguranike.

Ivo Ramljak

Jesen je. Već i studen kuca na krovovima našega grada. Na autobusnoj stanici je manje putnika i autobusa. Mnogi misle da je šibensko Autotransportno poduzeće dobro uradilo što je podiglo autobusu čekao-nici. Međutim, ima prigovora da se prilikom izgradnje toga objekta nije vodilo računa i o podizanju sanitarnog čvora. Naime, sanitarni čvor postoji u blizini stanice, ali on ne radi u toku čitavog dana, do kasno uveče, kada također u naš grad stižu brojna vozila, pa se mnogi putnici ne mogu njime koristiti.

Šibenska ustanova »Cistoća« svake godine vrši deratizaciju grada. U tome ima dosta uspjeha, iako nije moguće u takvim

PRIMJEDBE S DOPISNICE

akcijama uništiti sve štetočine. Deratizacija će se vršiti i ovih dana, pa su u tom smislu domaćinstvima počeli drugovi iz »Cistoće« dijeliti i tiskane obavijesti. To je veoma dobra stvar. Samo, obaviješteni smo od određenoga nadzornog organa na jednu grešku. Naime, u tim je obavijestima naveden i broj telefona za one kojima bi trebala neka pomoć. Ali broj

toga telefona nije tačan, pa bi ga trebalo ispraviti.

Grad još uvijek nema javnog kupatila, iako neki izvori govore i uvjeravaju da su se u tu svrhu utrošile pozamašne sume novaca. Zašto je to tako? Pored toga, u gradu ima velik broj obitelji i samaca koji nemaju kućnog kupatila, pa bi trebalo misliti i na njih.

Šibenik je nakon dugog očekivanja dobio modernu i lijepo uređenu klaonicu. Velike investicije u nju uložio je »Mesopromet«. I to je u redu. Međutim, neke službe postavljaju pitanje: zašto je u klaonici nakon klanja predviđeno dizanje krupne stoke ručnim vitlom? To može biti štetno po zdravlje — rekli su nam.

AKTIVI BEZ POMOĆI ODRASLIH

U razgovoru s rukovodiocem Komisije za selo Općinskog komiteta SO Šibenik doznali smo da u seoskim aktivima ima 85 članova SK. Međutim, 16 mladih članova SK ne radi aktivno u omladinskoj organizaciji.

U vezi s tim, zanimalo nas je kakva je inače suradnja između omladinske organizacije i ostalih društveno - političkih organizacija, u prvom redu SK i SSRN. Na to je dala odgovor anketa koja je sprovedena među 40 seoskih aktiva Saveza

omladine: 26 omladinskih aktiva odgovorilo je da je suradnja dobra, 5 aktiva je tu suradnju označilo kao lošu, jedan je aktiv sasvim zadovoljan sa pomoći koju pružaju mladima stariji drugovi, a jedan je aktiv odgovorio da ne postoji suradnja između omladinske i ostalih društveno - političkih organizacija.

Nije naodmet iznjeti konstataciju da najlošije rezultate u radu postižu oni seoski aktivi Saveza omladine koji nemaju dovoljno pomoći od strane ostalih društveno - političkih organizacija, u prvom redu Saveza komunista i Socijalističkog saveza. Čini se da bi s takvom praksom zaista trebalo prekinuti i da bi se članovi SK, naročito oni iz redova Saveza omladine, svojim drugovima morali pružati više pomoći. Uostalom, rad s omladinom trebalo bi da bude jedan vid njihova svakodnevnoga političkog djelovanja. (DB)

ISPRAČAJ POSMRTHNIH OSTATAKA POGINULOG TREŠNJIĆA

U ponedjeljak 25. o. m. ispraćeni su iz Šibenika posmrtni ostaci Joco Trešnjića — Like u njegovo rodno mjesto Divošelo, nedaleko Gospića. Ispraćaju posmrtnih ostataka druga Joco prisustvovali su predstavnici društveno-političkih i radnih organizacija općine Šibenik i kotara Split, te brojni građani i prijatelji poginulog druga. Među brojnim vijencima na odar su položeni i vijenci Saveza udruženja boraca NOR-a, Općinskog komiteta SK, Općinskog odbora SSRN, Općinskog sindikalnog vijeća, Skupštine općine Šibenik i vijenci radnih organizacija.

Počasnu stražu pred odrom poginulog držali su članovi Općinskog komiteta SK, Udruženja boraca NOR-a, suborci i prijatelji druga Trešnjića.

Na slici: posljednji oproštaj s drugom Jocom Trešnjićem

TRAGIČNI UDES NA CESTI

U subotu 23. o. m., nešto poslije 18 sati, dogodila se teška saobraćajna nesreća na Jadranskoj turističkoj cesti, 500 metara od Vodica prema Tijesnu. U tom udesu smrtno je stradao 60-godišnji Joco Trešnjić — Lika, penzioner i bivši direktor »Gradskog vodovoda«. On se svojim automobilom »Fiat 1400« kretao iz pravca Tijesna prema Šibeniku i kada je došao nadomak Vodica iz suprotnog pravca nadolazio je kamion zadarske registracije kojim je upravljao Tadijan Zorić. Trešnjićevu automobilu ispriječila su se zaprežna kola koja je pokušao prijeći, ali kada u tome nije uspio, on je stao kočiti, a istovremeno je kočio i nadolazeći kamion. I umjesto da propusti spomenuti kamion, Trešnjić je neočekivano povećao brzinu u namjeri da pretakne zaprežna kola i — sudar je bio neizbježan.

U času sudara, koji je bio

jak, Trešnjić je zadobio teške povrede od kojih je malo kasnije, na putu za bolnicu, preminuo. Vozač kamiona ostao je neozlijeđen dok je suvozač prošao s lakšim povredama. Za vrijeme udesa preplašili su se konji i kola su pala u jarak. Materijalna šteta na vozilima cijeni se na više od 800 tisuća dinara.

HOĆE LI SE POPRAVITI PUT ZA »PARK STRIJELJANIH«?

Već godinama se jedan dio stanovnika Šubičevca služi veoma lošom cestom; može se slobodno reći — neprohodnom za vrijeme kiša. Po danu još nekako, ali po noći! Radnici koji u 22 sata izlaze iz tvornice »Jadranka« moraju biti pravi artisti kad prolaze dio neasfaltiranog puta.

Budući da se tu preselila i Pedagoška akademija, to su profesori i studenti povećali

JOCO TREŠNJIĆ LIKA

Joco Trešnjić Lika koji je 23. X o. g. tragično preminuo, rođen je 1905. godine u Divošelu kod Gospića. U NOB-u je sudjelovao od 1941. godine, kada je postao i član Saveza komunista. Radio je u Mjesnom NOO-u Divošelo i Općinskom NOO-u Gospić. Od kraja 1943. godine sudjelovao je kao politički aktivist na području općine Šibenik. Vršio je dužnost organizacionog sekretara Općinskog komiteta KPH Primoštena, te Općinskog komiteta KPH Danilo-Dubrava.

Bio je organizacioni, a zatim i politički sekretar KK KPH Šibenik. Neko vrijeme nalazio se na dužnosti predsjednika NOO Šibenik.

Poslije oslobođenja bio je na dužnosti u Zagrebu. Posljednja njegova dužnost bila je direktor poduzeća »Vodovod« u Šibeniku. Nosilac je Partizanske spomenice 1941. i više drugih odlikovanja.

Smrću druga Joco Trešnjića Savez komunista izgubio je za služnog i vrijednog člana, a naša zajednica građanina koji se predano borio u NOB-u i zalagao u socijalističkoj izgradnji zemlje.

broj ljudi koji se svakodnevno služe tim putem.

Otkad je otvoren »Park strijeljanih« — mnogi turisti, vraćajući se sa slapova Krke, spjećuju taj spomenik, ali doći do njega nije tako lako. Cesto se čuju ne baš pohvalne primjedbe na naš grad. Stoga je potrebno da se taj dio puta osposobi za prolaz, pa makar to bilo i dobrovoljnim radnim akcijama, kojima bi, vjerujemo, pristupili svi stanovnici Šubičevca, radnici tvornice »Jadranka« i studenti Pedagoške akademije.

P. B.

ŠIBENSKI SANITARCI

Šibenski sanitarni inspektori imaju mnogo posla. Da je tako, potvrdit će i ovi podaci: djelo-krug njihova rada prostire se na više od tisuću kilometara četvornih, a na tom području živi oko 80 tisuća stanovnika. Oni žive u 89 naselja, koja broje oko 21 tisuća domaćinstava. Pod nadzorom sanitarnih inspektora nalazi se 1.840 objekata. Ima li se sve to na umu, može se postaviti pitanje: da li dvojica sadašnjih sanitarnih inspektora mogu izvršiti uspješno sve zadatke koji su pred njih postavljeni? Uza svo zalaganje — čini nam se da ne mogu. No, Odsjek sanitarne inspekcije Skupštine općine Šibenik nikako da se kadrovski ojača. To, naravno, ima odraza i na efikasnost sanitarne inspekcije.

Međutim, sanitarci u ovome poslu nailaze i na različite teškoće, od kojih je velik broj subjektivnih. Konkretnije govoreći, rad Sanitarne inspekcije koče česte intervencije pojedinih odgovornih općinskih faktora, koji se ponekad zauzimaju za ovu ili onu ličnost, za ovo ili ono poduzeće. Tako je, na primjer, prije izvjesnog vremena jedna veoma odgovorna ličnost intervenirala da se »pređe« preko nekih uočenih propusta u radu ugostiteljsko - turističkog poduzeća »Rivijera« i trgovinskog poduzeća »Ishrana«. Kada su se sanitarni inspektori premali da na osnovu činjenično utvrđenih propusta u radu tih kolektivnih podnesu nadležnom organu prijavu za privredne prijestupe — intervencije sa strane (uzgred budi rečeno — moćne intervencije) stavljale su tu nakanu ad akta. Trenutno je u tom pogledu situacija bolja, ali se sada rukovodioci pojedinih radnih organizacija — navikli na intervenciju koja im je davala podršku — ponašaju kao i prije.

Kao i druge službe, tako i Sanitarna inspekcija početkom godine donosi svoj plan rada — koji je, u stvari, posao bez krčmara. Taj se plan, naime, radi kao da su popunjena sva mjesta u Sanitarnom inspektoratu —

a trenutno, kao što smo kazali, rade samo dvojica. Kakve su teškoće u tom pogledu, pokušat ćemo ilustrirati samo jednim podatkom (on govori mnogo!). Naime, pod nadležnost sanitarnih inspekcije spadaju i pregledi u 594 objekta u kojima se vrši proizvodnja i promet živežnih namirnica i predmeta opće upotrebe. Ako sanitarni planiraju da te objekte pregledaju po dva puta godišnje i ako svaki pregled bude trajao samo dva sata — proizlazi da je samo za te preglede potrebno 2.376 radnih sati. To je više nego cjelokupno radno vrijeme jednoga sanitarnog inspektora u toku cijele godine. Da bi se dobila potpuna slika tih pregleda (donijela rješenja, i slično), potrebno je još najmanje tisuću radnih sati. Ako bi se tako radilo — pitaju se sanitarni inspektori — šta bi bilo s pregledom ostalih objekata, kojih ima ukupno 1840?!

S obzirom da se područje šibenske komune razvija u turistički centar, razumljivo je da sanitarci i u tom domenu imaju pune ruke posla. U nekoliko mjesta na području šibenske turističke regije ljetuje u toku kolovoza i srpnja po nekoliko tisuća gostiju, a dobar dio njih se smjesti u kućnoj radinosti. To samo po sebi podrazumijeva da bi sanitarni inspektori morali biti veoma budni, u prvom redu zbog mogućnosti pojave zaraznih bolesti. Takvih je slučajeva u nekim mjestima prošlih turističkih sezona već bilo i samo su brze intervencije sanitaraca uspjele spriječiti ono najgore. Iz sadašnje situacije zbilja nije lako vidjeti izlaz. Jedino što bi trebalo uraditi jest da se popune sva mjesta u Sanitarnom inspektoratu općine — kako je i predviđeno sistematizacijom radnih mjesta. Ali u sadašnjoj budžetskoj situaciji to će se teško uspjeti. Drugim riječima, stvari će ostati kakve jesu, a to znači da ćemo od sanitaraca očekivati mnogo, a da će nam oni — unatoč volji i zalaganju — moći pružiti relativno malo. (DB)

SA SJEDNICE OPĆINSKOG SINDIKALNOG VIJEĆA

Nagrade učenicima u privredi

U informaciji koju je ovih dana predsjedništvo OSV o ovogodišnjim skupštinama sindikalnih podružnica podnio tajnik Općinskog sindikalnog vijeća Ljudevit Lušić rečeno je — da su takvi skupovi dosad održani u 35 radnih organizacija i da su posrijedi bili objektivni razlozi što je produžen rok njihova održavanja. Ocjenjujući ovogodišnje sindikalne skupštine, drug Lušić je istakao da je na nekima od njih nedostajalo diskusije o aktualnim pitanjima i da su kod pojedinih sindikalnih podružnica uočene nedovoljno organizirane pripreme za održavanje skupština. Međutim, u najvećem broju sindikalnih skupova dominirala su pitanja od bitne važnosti za svaku radnu organizaciju. Veoma korisne diskusije su na planu raspodjele, samoupravljanja, poslovanja, a posebno u aktivnostima na provođenju novih privrednih mera. Preporučeno je sindikalnim organizacijama da svoje skupštine održe do kraja ovoga mjeseca.

Pošto su se članovi predsjedništva upoznali sa zaključcima predsjedništva Republičkog vijeća Saveza sindikata Hrvatske u vezi provođenja u život privredne reforme u radnim organizacijama, usvojen je prijedlog o rebalansu budžeta Općinskog sindikalnog vijeća za ovu godinu. Do toga je došlo uslijed povećanja troškova ogrjeva i komunalnih usluga, pa je neutrošena sredstva sa jednih trebalo prebaciti na druge po-

zicije u rashodima. Što se tiče zimmice, zaključeno je da radne organizacije pravovremeno izvrše prijave za nabavku potrebnih količina poljoprivrednih proizvoda.

Članovi predsjedništva podržali su stav Skupštine općine Šibenik o visini nagrade za učenike u privredi, prema kojoj nagrada u prvoj godini naučavanja iznosi 6 tisuća, u drugoj godini 8 tisuća, a u trećoj godini 10 tisuća dinara. Na kraju sjednice predsjedništvo je odlučilo da se sredstva namijenjena za gradnju Doma sindikata, kojima sada raspolaže Fond za školstvo, aktiviraju u radovima na uređenju Gradske biblioteke, a u okviru proslave 900 - godišnjice prvog spomena Šibenika. (JJ)

NOVE INVESTICIJE »TRANS- REMONTA«

Na sjednici Radničkog savjeta autotransortnog i remontnog poduzeća »Transremont« u Drnišu zaključeno je da se nabavi 5 novih kamiona, 3 prikolice i 1 rezervni motor FAP, aparat za montiranje i demontiranje autoguma i aparat za vulkanizaciju.

Te investicije, koje su odobrene prošlog četvrtka, premašuju iznos od 65 milijuna dinara, ali su one planirane realno i pažljivo, s posebnim akcentom da ni u kojem slučaju neće ći naštrb društvenog standarda — o kojem je na sjednici Radničkog savjeta također bilo mnogo riječi. (c)

NOVA KLAONICA

U predjelu Ražine održana je 24. ovog mjeseca svačanost povodom puštanja u rad prve etape novog pogona klaonice. U prisustvu predstavnika društveno-političkih i privrednih organizacija i predstavnika kolektiva »Mesopromet« Šibenik, predsjednik Skupštine općine Šibenik Jakov Grubišić presjekao je vrpce pred vratima pogona klaonice i time ovaj njezin dio pustio u rad.

Time je završeno postojanje 85 godina stare klaonice, koja u stvarnim uvjetima opskrbe i porasta stanovništva nije više mogla zadovoljiti potrebe grada i okolice.

U prvoj etapi, koja je sada završena, nalazi se klaonica, štale, sanitarni čvor, kotlovnice i restoran društvene prehrane za radnike ovog pogona.

U taj je objekt do sada investirano 120 milijuna dinara, od čega je poduzeće »Mesopromet« dalo 64 milijuna vlastitog učešća.

Međutim, još ni iz daleka nije sve gotovo. Nedostaje prostor za rashladni uređaj, ali poduzeće ulaže napore i za njegovu izgradnju. Za potrebe izgradnje velike hladnjače investirat će se oko 300 milijuna dinara. Za sada se koriste rashladni uređaji poduzeća »Flavina«, koji se nalaze u blizini.

Puštanjem u pogon nove klaonice opskrba grada i okolice mesom bit će mnogo bolja i kvalitetnija, a to će se odraziti naročito u vrijeme turističke sezone.

J. Č.

MEĐU RADNICIMA TVORNICE U CRNICI

I pored nastojanja i rada društvenih i političkih faktora izvan radnih kolektiva da radnike pravilno upute u bit onoga što treba primijeniti u bliskoj budućnosti, da bi se postiglo ono za čim decidirano teži privredna reforma, još uvijek ima natrihva koje odudaraju od osnovnoga cilja.

Ima »tumačenja« da radnici nisu sasvim u stanju da sagledaju »čitav kompleks reforme« na nivou jedne šire asocijacije. Drugim riječima, da mnogi od njih vide svoj bolji opstanak u što boljem odnosu između »plaća« i »troškova života«. Naravno, u korist onoga prvog.

Uzmimo da je to tačno. Uostalom, zašto to i ne bi bilo tačno — kad je STANDARD jedan od brojnih ciljeva naših novih nastojanja.

Ali, ne treba odatle izvlačiti argument i zaključak kako proizvođač nije tobože »zainteresiran« za suštinu reforme, jer je upravo njegov standard suština te reforme.

Direktni proizvođač nije sklon preširokim apstrakcijama i često zadržanim analizama. Čvrsto vezan uz svoj posao i svoje radno mjesto, on vidi stvari onakvima kakve one jesu i o njima može i želi govoriti.

Da bismo vidjeli što o svemu tome misle sami radnici, prošetali smo kroz nekoliko pogona Tvornice elektroda i ferolegura. Nismo im postavili određena pitanja, niti tražili precizne odgovore, već smo u običnom razgovoru željeli otkriti onu unutrašnju zainteresiranost radnih ljudi za sve ono što se oko njih zbiva.

Slučaj je htio — da smo od pet radnika naišli na četvoricu koji imaju više od deset godina radnog staža u ovoj radnoj organizaciji. Zato i nije čudno što njihovo iskustvo znatno

odskae od iskustva ostalih.

ZDRAVKO NINIĆ radi u radnoj jedinici bravarije i mehanike. Ta radna jedinica broji oko 70 članova i uglavnom se brine oko održavanja pogona ferolegura i elektroda. Radni staž Zdravka Ninića u ovoj organizaciji je 12 godina (bez naučavanja).

— Privredna reforma nas je prilično stegla, rekao je odmah Zdravko Ninić. Poslovat ćemo ipak rentabilno. Kad se bolje uohodamo, lakše ćemo i podnositi sve nove mjere. Osobna primanja smo povisili u odnosu na prošlu godinu, iako smatram da bi kvalificirani i visokokvalificirani radnici morali biti bolje nagrađeni. Ja, na primjer, imam 56.000 mjesečno i prema uvjetima i svome radu smatram da bih trebao dobiti više. Nemojte me krivo shvatiti. Ja samo želim da kažem da naš rad vrijedi više. To će se bolje moći mjeriti kad sasvim pređemo na novi sistem raspodjele u okviru svojih radnih jedinica.

Za sada smo poboljšali i produktivnost rada i disciplinu. Ja sam svjestan toga da moramo učiniti nešto da ubuduće bude bolje.

U pogledu HTZ mjera — navodim da su one na prilično visokom nivou, ali nedostataka ima još. Na primjer, nije dovoljno samo jedno zaštitno odijelo, oskudijevamo u prostorijama za smještaj ormarića, nema dovoljno tople vode da se ljudi okupaju.

I još ovo da kažem: kad mi dobijamo neki posao, ne znamo tačno kada treba da ga završimo: za 3 ili 6 dana. U oba slučaja ja zaradim jednako. Mislim da upravo tu nešto ne štima. Treba da postoji nešto što bi nas bolje stimuliralo.

ANTE BLACE radi ovdje ta-

kođer 12 godina. **Osobni dohodak mu je 53.000 dinara. Htio je da nešto kaže o društvenoj prehrani u poduzeću.**

Dosad smo dobijali kuhani ručak i doručak. Ručak je koštao 200, a doručak 60 dinara. S obzirom na poskupljenje i druge okolnosti, formirane su ekonomske cijene tim obrocima. Ručak je stajao 600 dinara, a doručak 280. To je za nas bilo preskupo, pa su gotovo svi abonenti otkazali ručak, tako da je on ukinut, a pojačan je doručak. Plaćamo ga 100 dinara. Ostatak troškova plaća poduzeće. Hrana je vrlo kalorična, obilna i kvalitetna; onakva kakva radniku baš treba. U restoranu je uveden i bolji red: ne doručkuju svi u isto vrijeme.

TOME RAJČIĆ iz Dubravica mladi je radnik. U TEF-u je zaposlen od prije dvije i po godine. Dotad je radio u ugljenokopima svoga mjesta, koji su zatvoreni.

— Tamo sam primao, kaže on, 13.000 dinara (doduše to je bilo još 1957. godine), a zatim 20.000 (1960. i 1962. godine). Ovdje mi je sada osobni dohodak 48.000 dinara. Drugovi su mi mnogo pomogli da se uklopim u ovaj posao u pogonu elektroda. Smatram da sam do sada već mnogo naučio. Ovdje ima dosta posla, a i težak je. Ima dosta prašine, ali imamo i sredstva za zaštitu. Mogli bismo se založiti i više kad bi se bolje izračunao naš rad. I meni samome bi to više odgovaralo.

IVO JURAS je Šibenika isto mišljenja. On je poslovođa u elektroodržavanju u pogonu elektroda.

— Stvarno nagrađivanje po ekonomskim jedinicama i prema radu mnogo bi nam više odgovaralo nego ovako kako je sada — rekao je.

Sada su nam primanja na nivou poduzeća i ja imam oko 64 tisuće nakon povišenja. Grubo uzevši, još uvijek je za nas isti rezultat bez obzira koliko stvarno napravimo. Ova ekonomska jedinica ne radi po učinku u punom smislu riječi. Sadašnji sistem stimuliranja treba mijenjati.

Inače su ovdje uvjeti rada posebno teški radi velike količine grafitne prašine. Postoje sredstva za zaštitu. Mislim da se prije davao i čaj. Nedostaju nam još bolja rasvjeta i bolja ventilacija, kao i odgovarajuće sanitarne prostorije, ali se na svemu tome već nešto radi.

Kad je riječ o učinku ukupne ekonomske jedinice, valja reći da se onda ne vidi rad pojedina. Pored toga, za čitavu ekonomsku jedinicu postoje odre-

deni normativi, ali su oni nestabilni. Na primjer: ako mi proizvedemo 500 tona proizvoda, a predviđeno je, recimo, 400, onda se kaže da normativi i plan nisu dobri, da ih treba mijenjati. Tu su, kažu, još velike rezerve. Tada se normativ povećava, pa onda treba opet nastojati da se i to prebaci. No, to zavisi od više elemenata: o iskorištenosti strojeva i peći, o kvaliteti rudače, itd. Samo, nije ista stvar prebaciti one niže i one više normative. Tu treba tražiti pravo mjerilo.

IVAN KLARIĆ, sa stažom od 14 godina u ovoj tvornici, poslovođa je obrade elektroda.

— Mislim da smo od početka privredne reforme do danas učinili mnogo. U odnosu na prošlu godinu kapaciteti su pogona iskorišteni maksimalno. Radna disciplina je ovdje i te kako uvjetovana potrebama same proizvodnje. Zato je ona i prije bila primjerna. Radilo se dobro, a sada se radi još bolje. Ni jednog radnika nismo otpustili. Naprotiv, zaposlili smo još dva nova kvalificirana radnika. Sada nas je ukupno 20 u vagonu. Radimo u dvije ili tri smjene, prema traženju kupaca i karakteru proizvoda elektroda.

Moja se osobna primanja kreću oko 56 tisuća dinara. Uvjeti rada nigdje nisu laki, ali je negdje ipak teže, a negdje malo lakše. Naš je problem, kako vidite, ova crna prašina.

Bilo je oko 9.30 sati kada su prve grupe radnika iz Bilica, Skradina, Konjevratka, Šibenika i ostalih mjesta krenule prema restoranu na doručak.

J. Čelar

POVOLJNIJE KREDITIRANJE

Još jedna turistička sezona je završena. Upravo se sada sumiraju rezultati, uspjesi i teškoće koje su se javljale u proteklih devet mjeseci. Konačna ocjena bit će data na godišnjoj skupštini Turističkog saveza šibenske općine koja se upravo priprema i za koju se izrađuju materijali i sva potrebna dokumentacija. U ovom napisu iznijet ćemo podatke o uložnim investicijama u ugostiteljsko-turističke objekte kroz proteklih pet godina i o tome kako su se one odrazile na akumulativnost turističke privrede, a u slijedećem napisu bit će riječi o turističkom prometu šibenske rivijere u 1965. i 1964. godini.

Turistički promet neke zemlje ili pak turističkog kraja zavisao je prvenstveno o veličini i strukturi smještajnih kapaciteta. Budući da je šibensko turističko područje posljednjih nekoliko godina zabilježilo značajne rezultate u turističkom prometu, iznijet ćemo podatke o politici i obimu investicionih ulaganja kroz proteklih nekoliko godina. Promet inozemnih turista na šibenskoj rivijeri ostvario je u 1960. godini više od 24 tisuće noćenja, dvije godine kasnije taj se broj popeo na 41 tisuću, da bi u 1964. godini iznosio čak 118 tisuća noćenja. Ti podaci rječito govore o visokoj stopi porasta turističkog prometa s inozemstvom, pa je indeks porasta u tom razdoblju iznosio 483 posto ili 200 posto više od porasta noćenja inozemnih gostiju u našoj zemlji.

Tako visok porast inozemnih noćenja prvenstveno je rezultat intenzivnog razvoja turizma i određenih ulaganja u ugostiteljstvo i turističke objekte. Zbog nepovoljne politike u kreditiranju izgradnje turističkih objekata i niza drugih okolnosti, došlo je do prekoračenja uložnih sredstava koja su u znatnoj mjeri opterećivala investitore i komunu. Na taj način sklopljeni su aranžmani sa stranim agencijama za kapacitiranje još neizgrađenih objekata, pa kako ovi nisu biti na vrijeme dovršeni, uslijedio je gubitak u poslovnom kontaktu na inozemnom tržištu. Uvjeti dodjeljivanja kredita za turističku investiciju izgradnju, uz rok otplate 10 godina i 7 posto kamata, također su se nepovoljno odrazili, jer su doveli u težak položaj sve one privredne grane koje su od značaja za turističko privredivanje. Unatoč tim nedostacima, uložena su sredstva pozitivno odrazila na turistički promet i devizni priliv na području šibenske općine. Iz svega toga proizlazi da bi buduća investiranja u turizam trebalo osigurati povoljniji sistem kreditiranja, koji bi se naročito ogledao u stalnom pricanju sredstava ne samo za proširenu reprodukciju nego i za kompletno postojanje usluga i svrsishodnijeg investicionog ulaganja.

PREHRAMBENI KAPACITETI POVEĆANI ZA 140, A SMJEŠTAJNI ZA 240 POSTO

U turističku privredu našeg područja investirano je od 1960. do kraja 1964. godine više od milijardu i 320 milijuna dinara. Pri tome je interesantno vidjeti kako su se investiciona ulaganja odrazila na porast ugostiteljskih kapaciteta. Izvršenim investicionim ulaganjima prehrambeni kapaciteti porasli su za 140, a smještajni, isključivši kampove, za 240 posto. U tom razdoblju površina restorana i kuhinja dvostruko je porasla, od 3670 na 7345 kvadratnih metara. Broj ležaja u

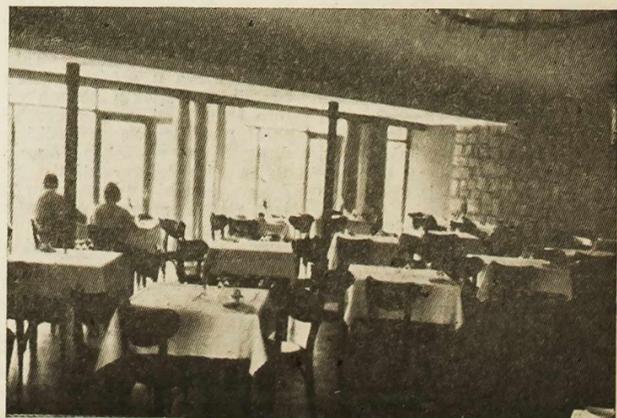
hotelima, motelima i pansionima povećao se od 225 u 1960. godini na 765 ležaja u 1964. godini. Na priobalnom području djeluje jedan komercijalni kamp kapaciteta 260 ležaja i nekoliko auto-kampova, čiji ukupni kapacitet iznosi više od 700 automobila. Takav porast ugostiteljsko-turističkih kapaciteta uvjetovao je pojačani promet inozemnih gostiju, iako je još uvijek materijalna osnova turističkog prometa vrlo skromna i kao takva nameće potrebu daljnje izgradnje. I smještajni kapaciteti u kućnoj radinosti porasli su za 87 posto, pa je tako krajem prošle godine u ovoj turističkoj djelatnosti bilo više od 7.400 ležaja.

POTREBNO JE KOMPLETIRATI DOSAD IZGRADENE OBJEKTE

Investicionim ulaganjima u turističkoj privredi šibenske općine poboljšana je struktura ugostiteljskih objekata u korist modernije opremljenih prehrambenih i ležajnih kapaciteta u društvenom sektoru. Ali, 765 ležaja i 8720 obroka u ugostiteljskim objektima nisu dostatni za vrlo frekventno turističko područje, a posebno sa stanovništva prihvata inozemnih gostiju. U prošloj godini kapacitet restorana i kuhinja bio je znatno veći u odnosu da ležajne kapacitete, dok su prije pet godina smještajni kapaciteti bili veći za 11,3 posto od prehrambenih. Međutim, danas su izgrađeni suvremeniji ugostiteljsko-turistički objekti, što još jednom ukazuje na pravilnu orijentaciju u prošlogodišnjoj investicionoj izgradnji. Kooperacijom kućne radinosti i ugostiteljskog sektora omogućeno je pružanje novih vidova ugostiteljskih usluga. S obzirom da su takve usluge naišle na znatan interes kod turista sa nižom platežnom moći, to bi u budućim investicijama trebalo izanalizirati mogućnosti izgradnje novih restorana na bazi samoposluje. Na taj način, uz smanjene troškove poslovanja i osobnih dohodaka, bila bi omogućena kvalitetnija i jeftinija usluga prehrane većem broju turista.

Kada je riječ o daljnjim investicionim ulaganjima, ne smije se izgubiti iz vida da je na području komune potrebno pristupiti kompletiranju već izgrađenih objekata, i to posebno u Vodicama, Pirovcu i Tijesnu. Naime, u tim mjestima su nedovršeni radovi na turističkim objektima loše utjecali na ukupno ostvareni promet. U budućoj investicionoj izgradnji treba se orijentirati na takve objekte čija je izgradnja jeftinija od klasičnih ugostiteljskih objekata, a pri tom također ostvariti što bolju suradnju turizma s pratećim djelatnostima kao što su saobraćaj, trgovina, auto-servisne usluge, kulturno-zabavni život, i slično.

Nastavak na 4. strani

Od ovoga broja naš list počinje objavljivati literarne priloge učeničkih osnovnih i srednjih škola s područja šibenske, drniške i kninske komune. Time ujedno započinje natjecanje za najbolju literarnu družinu u tim školama. Priloge koje budemo objavljivali pratit će poseban žiri, koji će na kraju donijeti odluku o tome koja je literarna sekcija najbolja. Za najbolju literarnu sekciju pripremi smo nagrade u knjigama, a svi članovi te sekcije bit će preplaćeni na »Šibenski list«. Pored toga, taj će sekciji biti posvećena čitava jedna stranica lista. Molimo voditelje literarnih družina da priloge za ovu rubriku šalju na adresu: »Šibenski list«, Šibenik, Petra Grubišića 3.

IESEN

Sve je tužno bez ptičica,
i bez pjesme beračica.
L'šće žuti i otpada,
lete pjesme s vinograda.
Čuješ pjesmu od čobana,
pa i kuk malšana.
Berbo, berbo, grožda nema —
nevrjeme se sada sprema.
Jesenske su kiše pale,
jabuke se već obrale.

Dragica Aleksić

Mjesec i ja

Večer je bila puna mjesecine. Pokrivši se pokrivačem, počnem drijemati. Ali nikako da zaspim. Pogledam u prozor i vidim neku glemlu u magli kako se ljulja na tamnom nebu. Osjećao sam da mi lice ima sasvim drugačiju boju. Pokušavao sam zaspiti, ali uzalud. Stalno sam gledao u mjesec koji je nekom plovio poput lađe. Možda nešto traži? Mamu pomalo slika pred mojim očima bila je sve mutnija. Zaspao sam, a mjesec je ostao i dalje na nebu kao čuvar.

Zvone Lokas

Literarni mozaik

IV OSNOVNA SKOLA

Veče u seoskom dvorištu

Zlatne sunčane zrake zavukle su se u gole grane stabala. Sunce se posljednjim uzdahom oprostilo od dana, a zatim se pomno sakrilo iza brda. Mjesec je razapeo svoja srebrna jedra i zaplovio nekom. Pričao je priču granama o sutonu. Vjetar je mrmorio u granama i zaželio ugodno veče cijeloj okolini.

Iz daleka se čuju zvonca krava, a njihovi puni trbusi njišu se sa strane na stranu. Osjeća se opojan miris tek pokošene trave. Krave ulaze u dvorište a za njima se zatvaraju vrata napravljena od starog pruca. Ta ograda će se sigurno uskoro srušiti. Ulaze u staju. Iz staje dopire vonj dubra. Be! be! — čuje se meketanje ovaca. Ležle su i jedna drugoj žele laku noć. Nedaleko je stablo trešnje objesilo svoje teške grane. Nekoliko metara dalje je kućica psa koji glode staru kost. Ispred nje je izgažena trava koja je izgubila sjaj i boju. Izvan ograde tužna vrba objesila je grane i plače za kišom. Noć se spustila nad usnulo, sad pusto seosko dvorište. Više se ne čuje zvonjava, radosno mukanje krava i blejanje ovaca. Sve je utonulo u dubok san, a zatim je mjesec odlutao u gole grane stabala gdje je pričao divne priče seoskoj dvorišta.

Biserka Dejanović

PTIĆ VRAPČIĆ

Bio jedan ptić zvan vrapčić. Uvijek je letio svojoj braći prijatelj: Pojest će vas mačka ili pogodit pračka. Jednog zimskog dana nestala vrapčolana. Počudila ga pračka i pojela ga mačka.

Ljiljana Rak

Promatram nebo

Promatram nebo crno i tmurno i oblake nijeme što plove po njemu: oni su tužni, samotni, sjetni i žure ne gdje ko sablasne sjene.

Tužno je nebo plačno i jedno, plače za suncem izgubljenim ne gdje spuštajući na zemlju svoje krupne suze jada se vjetru oštrom i hladnom.

Vinka Cvitković

NEBODERI

U mom gradu poznam ja nebodera dva. Jedan je crven, drugi je plav. Oba se penju oblaku u zavrhljaj. Ali ni jednom ne vidi se kraj.

Vjera Žurić

Još se nije našivio barba Jušte

Ovo je priča sasvim obična: priča o jednom čovjeku, našem čovjeku, otočaninu. Kažu da život režira drama bez logike. Ali, zar je bez logike i ono što je prohajalo kroz sedamdeset i tri godine života Justinijana Markova, ribara iz Murtera? Oskudica je u ono vrijeme vladala u njegovu Murteru. I on se otisnuo u daleki svijet. Justinijana, ili »Juštu«, upoznao sam ovoga ljeta na Kornatima. Bio je najstariji među ribarima, ali se za nj ne može reći da je starac. Izgledao je visok i stasit, crven u licu, s tankim širokim usnicama oko

Učenici iz Knina u Beogradu

U okviru međuškolske suradnje, koja je prije uspostavljena između osnovne škole »Narodnih heroja« Knin i osnovne škole »Starina Novak« Beograd, a u povodu 21. godišnjice oslobođenja Beograda dvadeset učenika iz Knina bili su gosti beogradskih osnovaca. Za vrijeme trodnevnog boravka u Beogradu učenicima kninske škole je bilo omogućeno da prisustvuju svečanostima i drugim priredbama u gradu,

te komemorativnoj svečanosti prilikom otkrivanja spomenika proslavljenim komandantima Sovjetske armije, koji su prošle godine poginuli u avionskoj nesreći na Avali. Kninski osnovci su tom prilikom posjetili i grob Nezanog junaka na Avali. Zajedno s delegacijama učenika iz Zagreba, Ljubljane i Kragujevca, učenici iz Knina prisustvovali su svečanoj priredbi koja je održana u Domu sindikata. Mališanima iz Knina ostao

je u lijepom sjećanju prijem koji im je priredio predsjednik Skupštine beogradske općine Palilula. Učenike iz Knina pozvali su i učenici osnovne škole »Oslobodilaca Beograda« da prisustvuju svečanosti proslave Dana njihove škole. Slobodno vrijeme, u pratnji svojih malih domaćina, kninski su osnovci iskoristili u upoznavanju Beograda i razgledanju kulturnih i historijskih znamenitosti. (AM)

DRNISKI UČENICI U PRIVREDI NA OSMODNEVNOJ EKSKURZIJU

Završni razred Škole za učenike u privredi u Drnišu otputovao je prošlog utorka na osmodnevnu ekskurziju po Hrvatskoj i Sloveniji. U pratnji dvojice nastavnika oni će obići naše najveće tvornice i poduzeća u Zadru, Rijeci, Ljubljani, Kranju i Zagrebu, a ujedno će razgledati kulturne i historijske znamenitosti tih gradova. Drniška poduzeća, u kojima naukuju učenici, nisu pokazala razumijevanje za tu ekskurziju, pa troškove ekskurzije snose sami učenici. (c)

naši ljudi

kojih se već nakupila sva gorčina njegova života. Veliki slamnati šešir krije njegove treptave sive oči i kratku s jedu kosu. Taj me čovjek neodoljivo podsjetio na Hemingweya. Gledao sam ga kako izvlači mreže. Njegovi košćati prsti upijali su se u tvrdi konopac. Ruke su mu podrhtavale od napregnutih žila. One ruke koje su prije mnogo godina, daleko odavde, otvrdnule u šumama zapadne Australije; bile su to ruke drvosječe koji je obarao teška debela za osam šilinga dnevno pod podnebljem jedne od najsurovijih klima svijeta. A bile su to i ruke zidara iz Perth koja su pri nesnojnoj vrućini u obiteljske vile ugrađivale više od tisuću cigla dnevno... Dvadeset i četiri godine takvog rada, ako se izuzmu tri godine besposlice u vrijeme svjetske krize 1929—1932... Koliko li je samo snage ostalo u tim rukama?! Koliko volje za životom, za svojim krajem? — Više ovaj posao nije tako težak kao nekada — rekao je. Je li to bio odgovor? Jušte se, kaže, još nije našivio života u ovome njegovu »mistu«, po ovome moru i na ovim brodovima... Nekada se nije ženio. Sa trideset i dvije godine otplovio je brodom »MONCALIERA« iz Trsta za Australiju. Bilo je to 1924. godine. Mnogo je s njim pošio Dalmatinaca, među njima i Šibenčana. A on sam iz Murtera... Nekad sam u Murteru opet sreo Juštu. Sjedio je u zavjetrini mjesne gostionice, na suncu, i razgovarao. Pred Juštom je bila čaša. Oko nas nekoliko starih ljudi za stolovima, uz vino. Jedan mi se učini naročito starim, pa upitam za njega. — Ima 94 godine, kaže Jušte. Bio je posljednjak. — Vidite, nadovezao je odmah, ovdje neki ljudi neće da rade ni

mного lakši posao. Naše masline, na primjer, propadaju. Ove ćemo ih godine ubrati oko pet vagona. Prošle godine je bilo 15, a prethodne 40 vagona. Moglo bi ih se naći i 60 — 70 vagona. Ali, kažu ljudi, ne isplati im se. Uje je jeftino. Tri litre ulja za kilogram mesa, tako rezoniraju. A 70 posto betinskih maslina, uglavnom u masliniku na Modravama — propada. U Murteru oko 30 posto. Svi se dali u turizam, više od 300 kuća. Mnogi otplovili... Opet smo se vratili na 1924. — U Murteru se vrlo primitivno živjelo, prisjeća se Jušte. Sam se čudim kako se u poljoprivredi dosta proizvodilo, a kako se slabo živjelo. Kakve su nam bile kuće?! U kakvim smo prostorijama spavali?! Kad sam otišao, ostavio sam punu kuću svijeta: oca, majku, brata, sestre, rođake... — Putovanje je bilo dugo i mučno. Stari isluženi brod jedva je izdržao. Umalo nas nije propustilo more... Nadao se Jušto, nadali se svi njegovi boljim vremenima. Očekivali su od njega pisma: sažeta, škrta, draga; i pokoku australsku »liru štrliću«. A on je, tek što je došao, ponovo sanjao o Murteru, Kornatima, Jadranu i Južoslaviji. Sedam stotina i tisuću milja daleko od grada Perth, na rubu šuma iza kojih se prostiru nepregledne savane i pustinje Australije, radio je Jušte i doslovno »u znoj lica svoja jeo kruh svoj«. Tvrd je to bio kruh za onoga koji nije imao ništa drugo do svojih golih ruku. Trebalo je ići u šumu ili u rudnik, ili, u najboljem slučaju, na građevine. Vodio je Jušte i »rudokope« — stotine radnika sa malo strojeva: rudnike, tuberkuloze, smrti! Oko 50 posto ih je umiralo. Osobito urođenika. A samo desetak milja dalje ogromne farme i nepregledni pašnjaci; na 100 i više tisuća jutara površine, stotine tisuća najboljih ovaca, najbolja vuna na svijetu... — Sedam godina u gradu, priča Jušte, bilo je olakšanje, iako je zidarski posao težak. Radio sam u tvornici sladoleda i na velikim stovarištima na kojima su se vršile licitacije. Upoznao sam mnoge ljude sa svih kontinenta: trgovce, nadničare, kopače zlata, kockare, besposličare i zelenaše. A onda kriza, pa nekoliko nemirnih godina, i — rat! — Rat! A kako je sada doma! — pitao se Jušte. Vijesti su slabo stizale. Mnogi nisu znali ni tko je neprijatelj. Čuli smo da će doći Japanci. Saveznici su ih odbacili na Pacifik... Nije prošlo dugo i mi smo čuli za Tita i partizane, i za fašiste i naciste. Osm tisuća iseljenika organiziralo je pomoć i sakupilo 150 tisuća funti sterlinga za NOP. — Prvi vjesnik iz nove domovine, nakon rata i pobjede, uplovio je u sidnejsku luku 1948. godine. Bila je to ona velika i lijepa »Partizanka« — prvi naš putnički i prekoceanski brod. Na njoj nova zastava sa crvenom zvijezdom petokrakom! I sa prvih 800 putnika za domovinu krenuo je i naš Jušte. Čekao je taj brod mnogo godina. Sanjali su ga i drugi, ali ga svi nisu dočekali... Vratimo se ovamo Jušte ne da se odmara, nego da nastavi rad. Ovaj put u svojoj zemlji i za sebe. Jer, kaže, još se nije narodio i našivio.

J. Čelar

900
GODINA

1102. godine Koloman Arpadovič, mađarski kralj, bio je u Beogradu na moru okrunjen i za hrvatskog kralja. Njegova prva brigja bila je pridobijanje dalmatinskih gradova, koji su sa ekonomskog i vojno-političkog aspekta imali za državu veliku važnost. Zbog toga je on svoju kampanju za ostvarenje toga cilja poduzeo odmah. Ne može se ništa detaljnije kazati o tome kako je prvi hrvatski kralj iz strane dinastije, Koloman Arpadovič, tretirao Šibenik. Starim romanskim gradovima na našoj obali, kao npr. Zadru ili Trogiru, u kojima je gradski život imao svoju tradiciju i bio razvijeniji, podijelio je privilegije najšire autonomije. Iz jednog izvora napisanog u I polovini XII st. od anonimnog autora (život sv. Ivana, biskupa trogirskog) može se sigurno utvrditi jedno to da je Koloman poslao boravka u Zadru iste godine došao u Šibenik. Kako je definitivno utvrđeno da je u Zadru bio 1105. godine, onda znači da je u toj 1105. godini, kratko vrijeme boravio i u Šibeniku. Arpadovič se nisu pridržavali obećanja datih dalmatinskim gradovima i potvrđeno pravo na široku autonomiju nisu poštivali. Zbog toga se raspoloženje u dalmatinskim gradovima okrenulo protiv hrvatsko-

NAJVIŠI DOMET AUTONOMIJE

—mađarskih kraljeva Arpadoviča. To je Venecija jedva dočekala. Mletački dužd Ordelafo Faliero započeo je 1115. godine vojnu akciju za osvajanje Dalmacije. U toj akciji zauzeo je također neosvojivi grad koji se zove Šibenik i razorio ga do temelja 1116. godine (iz jedne mletačke kronike anonimnog autora pisane krajem XII ili poč. XIII st.). Sljedeće godine hrvatsko-mađarski kralj, u novoj bici, kod Zadra porazi dužda Ordelafo Faliera, koji i sam u boju pogine. Prema mirovnom ugovoru, koji je 1117. godine zaključio novi dužd Dominik Michieli s hrvatskim kraljem, Šibenik je ponovo došao u okvir hrvatske države. U novoj vojnoj operaciji koju je dužd poduzeo protiv hrvatsko-mađarske države u Dalmaciji 1125. godine Šibenik nije napadnut. Štaviše,

Piše prof. Slavo Grubišić

naš je grad primio izbjeglice (benediktince i puk) iz Beograda, koje je dužd sranvno sa zemljom. Poslije razaranja koje je Šibenik doživio 1116. godine on se obnavlja. U slijedećih pedeset godina (1117—1167) grad se urbanistički širi, a broj stanovnika se povećava. U tom je pogledu mnogo pridonijelo naseljavanje izbjeglica iz Beograda 1125. godine, koji su sigurno i utjecali na razvitak pravno-političkog statusa Šibenika, odnosno njegove težnje da se razvije u civitas, slobodni grad i tako izjednači s ostalima u Dalmaciji. Grad je sticao sve veću važnost u jačanju hrvatsko-mađarske države na Jadranu i bio značajni vojno-politički faktor u borbi koju hrvatsko-ugarski kraljevi vode s Venecijom i sa Bizantom.

U jeku te borbe koju je kralj Stjepan III vodio protiv moćnoga bizantskog cara Manojla Komnena (1143—1180), Šibenik je od svoga kralja dobio privilegije tzv. trogirskog tipa, koji predstavlja najviši domet municipalne autonomije u državi. Ta isprava (kojoj neki naši današnji historičari osporavaju autentičnost) u prijevodu glasi: »Godine utjelovljenja Gospodnjeg 1167, osme godine moja vladanja, ja Stjepan, kralj Ugarske, Hrvatske i Dalmacije, zaključim se na sveti križ vama Šibenčanima mojim vjernim građanima, da vam obećajem tvrdi mir: meni i sinu mojemu ili nasljednicima mojim da ne budete podložni danku; kneza pak ili suca koqa bude kler i narod izabrao potvrdit ću; i dopustit ću da se služite zakonima od starine utvrđenim; osim što da od prihoda gradske luke od stranaca da dva dijela ima kralj, treći pak knez grada, a desetinu kler; u gradu vašem neću dopustiti da stanuje ni jedan Mađar, osim koqa bude vaš volja željela; kad budem do vas došao imajući da se krunim ili da obavljam državne poslove, nikome od građana neće se nanositi sila nad njihovim domovima, osim koqa bude vaš ljubav primila; a ako se ikada nekome moje vladanje učini da ga šteti i bude htio drugamo ići, sigurno neka sa ženom i sinovima i obitelji ide kamo god mu se bude mililo; i ovo njima dopuštam po kraljevskom sudu i pečatu da ne izlaze izvan grada ako bi htjeli suditi o građanima, neka im se sudi u gradu s knezom i plemićima...«

Taj se privilegij nije sačuvao u originalu. Tekst je uvršten u ispravama nasljednika Stjepanovih iz XIII st. Šibenčani su marljivo nastojali da im Stjepanov privilegij od 1167. godine potvrdi svaki novi kralj, a ovi su potvrđujući privilegije ranijih vladara običavali izdavati novu, koja je u cjelosti sadržavala izvornu.

Na osnovu Stjepanove isprave od 1167. godine Šibenik je postao slobodna komuna sa svojim teritorijem. On je nastojao organizirati svoje zakonodavstvo, sudstvo i upravu, te uopće svoju autonomiju na temelju spomenute privilegije. U tom smislu se kretao unutrašnji pravno-politički razvitak grada, koji se tada prostirao niz obronke brda prema moru na vrhu kojega je stršila tvrđava Svetog Mihovila (Sv. Ana). Bio je opasan zidinama. Jedan obrambeni zid, prema juoistoku, spuštao se od tvrđave, kroz današnju Goricu, prolazio ne gdje ispred sadašnje crkvice Sv. Ante Opatu i završavao vjerojatno na obali kod crkve Sv. Nikole. Drugi, zapadni, išao je pravcem kojim se prostire do danas sačuvani prvi, dupli zid i koji dijeli Dolac od grada. U njemu nije bilo stranaca — Romana kao što je to još u to vrijeme u Zadru, Trogiru i Splitu. U tadašnjem Šibeniku žive isključivo Hrvati, poljodjelci, zanatlije i ribari.

KOMENTAR

Kvalificirani i „nekvalificirani“ podaci

Praksa je postala gotovo uobičajena: nakon svakog oblika kritike u javnim sredstvima informiranja, a u štampi posebno, u kojima se iznose podaci o radnim organizacijama, javljaju se »kontrkritike« i zamjerke o načinu informiranja javnosti.

Privredna zbivanja su danas toliko intenzivna i sadržajno bogata da zaslužuju da se o njima piše. U tome se svi slažu, i tu još nema spora. Jasno je, međutim, da nije svugdje sve najbolje, da ima stvari na koje se treba i kritički osvrnuti. Pomoć jednoj radnoj organizaciji ne sastoji se samo u tome da joj se pjevaju hvalospjevne tirade.

Štampa u tom smislu nije reklama. Nje ni sredstvo da se nekoga »ruši«. Njezin stav ne treba protumačiti kao stav u kojem je izraženo nešto što je samo »ZA« ili »PROTIV«.

Međutim, takvo se shvaćanje sve više probija. Mnoge su radne organizacije sklone da tumače napise u štampi kao neko »zaklanjanje« ili nanošenje »neprocjenjive« štete.

Težnje i srž čitavoga tog pitanja su podaci, odnosno izvori podataka. Podaci se mogu dobiti od radnih organizacija i one ih često i daju. Međutim, nema nikakve zapreke da se takvi podaci dobiju i od raznih službi, institucija i organa privrede, a posebno od političkih organizacija kao što su Savez komunista, Socijalistički savez ili Savez sindikata.

Na žalost, mnogim informacijama koje se dobiju od tih foruma kompetentni u poduzećima opovrgavaju pravu vrijednost, pa ih smatraju čak i dezinformacijom. Naravno, to je slučaj kad se radi o kritici.

Nižu se napadi na autore napisa, traže se intervencije, uruča se lijevo i desno, pa se čak poseže i za tužbama.

Može se postaviti opravdano pitanje o tome zašto su podaci, recimo, odjeća za privredu općine ili Saveza sindikata manje kvalificirani od onih koji se mogu dobiti u poduzećima?

Zar zato što se ti organi u svojoj analizi osvrću i kritički na neke probleme tih poduzeća?

Ako se već postavlja pitanje takve »kvalificiranosti« i »autentičnosti«, onda nije suvišno da se istakne jedno od načela koje se nalazi u Kodeksu Saveza novinara, a u kojem se doslovno kaže:

»Novinar polazi od toga da službe za posredovanje informacija snose punu društvenu odgovornost za podatke koje su novinaru dali za objavljivanje«.

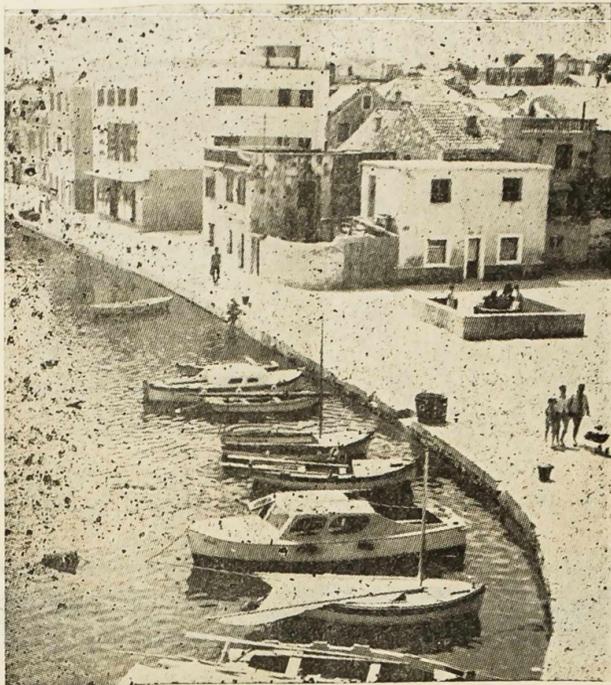
A te su službe svakako pozvane da stručno, svestrano i kritički analiziraju sektore djelatnosti radnih organizacija.

Za kritiku se ne može kazati da će ona imati »nesagledivo« negativne posljedice ili da je ona »od neprocjenjive« štete za radne organizacije. Takvo djelovanje kritike nikdje nema, već upravo suprotno. A da se postigne pozitivan efekt te kritike, treba da doprinesu svi.

Zato je i u Tezama Saveznog odbora SSRN o sredstvima javnih komunikacija sasvim ispravno rečeno:

»Neophodno je da svi društveni organi i organizacije omogućuju da se putem sredstava masovnih komunikacija, radni ljudi što svestranije informiraju o svim društvenim zbivanjima, kako bi mogli da što efikasnije ostvaruju svoja Ustavom zagarantirana prava, da učestvuju u sagradivanju politike«.

J. ČELAR

OBITELJSKI BUDŽET NA ISPITU

Povećanje cijena pogodilo je svačiji budžet; i onoga s malim i onoga s velikim prihodima. Razlika je jedino u tome što ljudi s malim primanjima to više (i teže) osjećaju. Ukoliko je naše vjerovanje u ono što reforma treba da donese veće, utoliko moramo biti stroži prema svima koji krše njene principe.

LJUDI SE UVIJEK NEKAKO SNALAZE

Ozakonjenjem privredne reforme počelo je jedno novo i vrlo značajno razdoblje, koje treba da donese više rada, više proizvoda i bolji život. Kad se pristupilo tome značajnom poslu, znalo se da će on za sobom povući i neke posljedice. Do njih — očekivalo se — imat će znatnog utjecaja i na životni standard, jer je predviđeno da će se troškovi života povećati za oko 24 posto. Da porast cijena ne bi imao osjetnog odraza na standard, predviđeno je također da se u približno istom iznosu povećaju i lična primanja radnih ljudi.

Još nije moguće tačno utvrditi što je onaj koji živi od plaće — dobio, a što mu je, možda, uskraćeno, jer podaci pokazuju da su neki proizvodi osjetno poskupili, ali, s druge strane, da ima i artikala koji su ostali na prijašnjem nivou. Ako je pak riječ i o akontacijama, mjesečna su svugdje jednaka: radnici su u nekim kolektivima preko akontacija dobili prilično dostatna sredstva za pokriće povećanih troškova, ali ima i onih koji žive s prihodima koje su imali prije 24. srpnja — kada je Savezna skupština ozakonila nove privredne mjere.

Kakva je konkretna situacija u tom pogledu na području šibenske komune? Odgovor na to pitanje nije lako izreći, jer na njegovu tačnost utječe niz komponenta. Jedna je činjenica, međutim, nepoština: i na našem području ima ljudi koji zaraduju i 200 tisuća dinara mjesečno, ali ima i onih čiji je rad na radnom mjestu samo dvadesetak tisuća, ili još manje. Imajući i to na umu, pokušali smo — kroz razgovore s pojedinim plaćevnim kategorijama — doznati kako se troši i raspoređuje obiteljski budžet. Da bismo se o tome obavijestili, razgovarali smo s nekoliko naših sugrađana. Razlika njihovih prihoda je osjetna — za tim smo i išli. Međutim, treba odmah reći i to — da nismo uspjeli razgovarati s onima čiji se prihodi kreću oko maksimalne krivulje dohodaka u našoj komuni. Oni jednostavno na to nisu pristali. Čak i oni s kojima smo razgovarali — bar većina njih — nisu pristali da se uz pružene podatke spomene njihovo ime. Iako ljudi s kojima smo razgovarali nismo birali po nekome strogo ključu, uvjereni smo da će »raspored obiteljskog budžeta« što ga ovdje prezentiramo u pet slučajeva biti kakav-takav odgovor na pitanje: KAKO RASPOREĐUJEMO OBITELJSKI DINAR?

Ljudi se uvijek nekako snalaze i čovjek uspijeva da prvi u mesecu ne dočeka bez dinara u džepu, čak i u slučaju kad ima uistinu male prihode.

IPAK SE MOŽE

Prvi na listi naših sugovornika — penzioner — dobar je primjer za takvu pretpostavku. Ovaj šezdeset-

Nastavak sa 2. strane

VIŠE OD POLA MILIJARDE INVESTICIJA U OVOJ GODINI

Prema dobivenoj informaciji, u ovoj godini već je uglavnom izvršen plan investiranja u vrijednosti od 564 milijuna dinara. Tako je planom predviđeno da se za izgradnju hotela »Adriatic« i još nekih objekata u Primoštenu investira 494 milijuna dinara. Nakon dovršetka izgradnje hotel »Adriatic« će raspolagati s ukupno 194 ležaja, odnosno 64 trokrevetnih i 30 dvokrevetnih soba. U sastavu toga objekta nalazi će se restoran, kotlovnica i recepcija, dok će kapacitet restorana imati 240 sjedišta, a izvan njega 120. Osim toga, adaptirat će se jedna zgrada za potrebe restorana od 500 obroka dnevno, a služiti će za prehranu gostiju u kućnoj radinosti. Ugostiteljsko poduzeće »Šubičevac« investirat će 34 milijuna dinara, od čega 25 milijuna za adaptaciju restorana »Turist«, a ostala sredstva će se utrošiti u modernizaciju objekata i nabavu opreme. Poljoprivredna zadruga u Murteru namjerava investirati 4 milijuna dinara iz vlastitih

fondova za nabavu opreme u restoranu »Kornat«, a poljoprivredna zadruga u Pirovcu utrošit će 9 milijuna za dovršenje svog restorana.

VRLO SLABA AKUMULATIVNOST

Nakon investicionih ulaganja u posljednjih pet godina stvarna je znatno jača materijalna baza šibenskog turizma, pa je u prošloj godini ostvaren promet u vrijednosti od 900 milijuna dinara. Ali, s obzirom da koeficijent efikasnosti iznosi 0,48, amortizacija 49 milijuna, a fondovi nešto više od 8 milijuna dinara, sve to ukazuje na vrlo slabu akumulativnost. Iz toga je razumljivo da takvi poslovni rezultati nisu garancija za ozbiljniju proširenu reprodukciju i za jače angažiranje u rješavanju pojedinih problema u turističkoj privredi. Za njihovo uspješnije rješenje izlaze bi trebalo tražiti u raznim oblicima kooperacije i poslovne suradnje, čemu se dosad nije posvećivala osobita pažnja. A to bi, pored ostalog, trebalo da bude prvenstveni zadatak ugostiteljskih - turističkih poduzeća i turističkih organizacija u cjelini. (jj)

Historijski spomenici

Detalj koji se vidi na slici, nalazi se na portali kuće u kojoj je dugo godina stanovao majstor-graditelj Juraj Dalmatinac, a po kojem je i ulica dobila njegovo ime.

Nad vratima, uklesan u kamenu, stoji lik g.ave medvjeda koji u ustima drži jednu uzicu. Sa strane su čekali i dijete, simboli graditeljstva. Oko toga detalja bilo je dosta nagadanja, pa je vjerojatno i taj lik medvjeda poslužio za razna proizvoljna tumačenja oko nekada dovoljno razjasnjeno umjetnikova prezimena. Sam Juraj seoe naziva Georgius Mathaei Dalmatinus, i nikako drukčije, a tako se i potpisuje na katedrali u Šibeniku.

Stanovitoj zrci koja je kasnije zavladao dao je, najvjerojatnije, prvi povoda sam Jurjev sin Pavao, koji je u vrijeme punog zamaha renesanse, nekoliko decenija nakon Jurjeve smrti, htio ocu osigurati aristokratsko porijeklo, povezujući ga s poznatom rimskom porodicom Orsini i dajući mu to prezime. To je bilo doba isticanja ljudske ličnosti i težnja za afirmacijom. Po svemu sudeći, beznačajni sin velikog majstora nije naslijedio očev umjetnički dar, a niti ma dokaza da se bavio graditeljstvom. Zna se samo da je više od 20 godina nakon očeve smrti (Juraj je umro oko 1475. godine) živio u Šibeniku. To je vidljivo iz jednog zapisa iz 1498. godine.

U Rimu je stvarno postojala aristokratska porodica Orsini, ali je moguće da je Jurjev sin iskoristio lik medvjeda (latinski »orsos«) kako bi iz toga izveo zaključak o porijeklu svoga oca.

Kad su se latinske riječi »orsos« i prezime Orsini prevele na naš jezik, ispalo je, za neke autore, da se Juraj Matejev Dalmatinac zove naprosto — Medvedović! Valja kazati da ni jedan ozbiljni izvor ne dopušta takvu mogućnost interpretacije, a niti to navodi.

Duga je stvar da li je majstor Juraj ipak imao kakve veze s obitelji Orsini, odnosno nisu li preci njegovog oca bili s njom povezani. Nšta nije isključeno. Može se postaviti i pitanje zašto je majstor uklesao na svojim vratima baš glavu medvjeda — kada to nije bilo ovdje u ono vrijeme

me baš uobičajeno? Svakako, to je područje još neistraženo i time će se, kao-tad, treotati pozabaviti.

Juraj se prvi put spominje u Šibeniku 1441. godine kao općinsk. plaćeni graditelj grada Šibenika. Kako je tada u gradu bilo mnogo graditelja, može se pretpostaviti da Jurjev n.s.u dali stamnu plaću općine odmah netom se pojavio u Šibeniku. Mora da je u njemu i prije radio na nekim drugim objektima i bio zapažen. Već dvije godine nakon toga on se spominje kao »pramestar graditelja bazilike u Šibeniku«.

Juraj je rođen u okolici Zadra, odakle mu je i otac, ali se on u starijim ispravama općine šibenske navodi kao »abitator šibenicensis« (1449). Tri puta se spominje kao »civis šibenicensis« (1470, do 1486, dakle i nakon svoje smrti). U Šibeniku je Juraj živio najduže vremena, iako je iz njega često izbivao radi poslova u drugim gradovima. U ovom gradu imao je i najveći dio svoje nepokretne imovine, a tu je ostavio svakako i najveći spomenik svoga uma.

Cini se da je njegovo izbijanje iz Šibenika bilo najduže između 1450. i 1464. godine, kada se ovdje ne spominje, osim jednom i to da je pred sudom dao sebi imenovati zakonitim zastupnikom svoju ženu Elizabetu. Citavo to vrijeme radio je izvan Šibenika, ali se i dalje nazivao promagistrom graditelja šibenske katedrale. Pored toga što je radio i u nekim talijanskim gradovima, bavio je duže vremena i u Veneciji. To se indirektno može zaključiti iz jedne isprave načinjene u Šibeniku 1472. godine, u kojoj daje u najam sve svoje kuće koje je posedovao u Mlecima. Inače, ostavio je vrijedna djela u našim dalmatinskim gradovima Trogiru, Splitu, Rabu, Korčuli i Dubrovniku.

Juraj je po svoj prilici umro u Šibeniku (oko 1475), ali njegov grob ni do danas nije poznat. Njegova žena Elizabeta živjela je sve do 1486. godine.

Zaista je čudno pored toliko bogatih djela velikog majstora, da ima tako malo poznatih momenata iz njegovog života.

J. Čelar

ci, i to mi odnese mjesečno oko 1 tisuće dinara.

— Ostalo, znači, trošite na hranu?

— Tako nekako. Nabavimo i ponešto robe.

— Da li ste poslije povećanja cijena neke izdatke »steegnuli«?

— Zatvorio sam ventile izlascima u kavane.

DJECA SVAKI DAN TRAŽE...

Naš sljedeći sugovornik je raznosač. Ovaj čovjek ima 36 godina. U obitelji radi sam. Svojim rukama privređuje za sebe, suprugu i četvoro djece. Njegov kućni budžet povećan je poslije reforme za 7 tisuća dinara.

— Prošli sam mjesec zaradio 27 tisuća dinara. Tolki su moji prihodi u poduzeću, nikad veći. Na račun dječjih doplatka dobio sam još 19.110 dinara.

— Pa kako prolazite?

— I ja i žena znamo štedjeti. Nismo rasipnici, nismo ni naučili živjeti u izobilju. Ma, pravo da vam kažem, malo je pa malo novaca. Izađemo na kraj, ali ne pitajte kako. Jer sve je poskupilo: i kruh, i mast, i svjetlo, i voda, i haljine — šta nje?

— Cijene jesu skočile. A vaši prihodi?

— Za sedam tisuća dinara. S obzirom na sveukupna povećanja, prihodi su mi se malo povećali. Dapače, lošije stojim nego prije.

— Kako ekonomizirate?

— To je i moj i ženin posao. Djeca su već podrasla, ali nikakve pomoći od njih. Ne donose dinara, a svaki ih dan traže. Otplaćujem mjesečno 4.200 dinara kredita, a voda i struja me dođu oko 1.500 dinara. Stan plaćam malo — samo 1600 dinara. No, lako je za taj stan. Znate, još ga nemam, pa živim u baraci, drvenoj.

— Imate li drugih prihoda?

— Mislite na selo, je li? Imam, dobijem ponekad koju litru vina, i to je sve. A ne tužim se, prolazim nekako, samo da nije ovih troškova, nikako da ih čovjek uhvati za glavu: sad poskupe, pa opet posjeftine, pa sutra opet »nabiju« cijenu. Sa malo para nije lako računati. Da mi je još ovovolko, bio bih na konju i smijao bih se na mnogošta. Ovako ne mogu. Nje me žao za sada, ako domalo bude bolje. Samo da ne potraje to dugo. Kud ćemo onda? Ja se nadam da će nam svima biti bolje. Samo, brate, nekako malo radimo.

NE BI BILO POŠTENO DA SE JADAM

Prihodi pojedinih obitelji variraju; i to je sasvim normalno. Među onima koji dobro zaraduju nalazi se i jedan liječnik, koji je rado pristao da s nama razgovara.

— Život je neosporno poskupio, ali ne bi bilo pošteno kada bih se ja jadao. Ni moje kolege. Imaju onih koji zaraduju mnogo manje od mene. Meni je bilo — iskreno da kažem — dobro prije, a dobro mi je i sada.

Imam lijepe prihode, ali to što zaradim nije sve što mi stoji na raspolaganju. No, to vas ne mora interesirati.

— Tačno, nas zanimaju vaši prihodi.

— Moja plaća iznosi 74 tisuće dinara. Poslije poskupljenja cijena na ime valorizacije dobio sam još 11 tisuća dinara. Kada se sabere, oko 85 tisuća dinara.

— Ali, nisu vam valjda to jedini prihodi?

— Ne, naravno. Za kućne posjete dobijem još oko 20 tisuća dinara, a za prekovremeni rad 36 tisuća.

— Oženjeni ste?

— Da. Supruga mi ne radi i imam dvoje djece. Oni dobivaju oko 10 tisuća dinara dječjeg doplatka.

— Ako sam dobro izračunao, vaši se mjesečni prihodi kreću oko 150 tisuća dinara. Zanimalo bi nas kako trošite taj novac?

— Stanarina — imam dvosobni stan — dođe me mjesečno 14 tisuća dinara. Na struju i vodu dođe mi oko 7 tisuća dinara. Mnogo pušim i za cigarete izdvajam 15 tisuća dinara. Na novine, kino i slične »hobije« trošim oko 6 tisuća dinara.

— Imate li automobil?

— Imam, ali ga nisam kupio liječničkim parama. Dobio sam ih sa strane. To je jedna neobično važna stavka mojih prihoda, ako vas to zanima?

— Možda i zanima u globalu. Isto tako kao što nas službeno interesira imate li štednu knjižicu?

— Imam i nju. Ali ono novaca što je malo pohranjeno nije od mojih mjesečnih primanja.

— Hvala. Da jest, zanimalo bi nas.

MA ŠTA PITATE?

— Hvala. Da jest, zanimalo bi nas.

— Hvala. Da jest, zanimalo bi nas.

Naš posljednji sugovornik bio je pekarski radnik. Živi sa obitelji u jednoj sobi. Nema izgleda da uskoro dobije stan, iako mu je neophodno potreban. Supruga mu nije zaposlena i ima mnogo posla sa tri djeteta — sve djevojčice.

— Koliko mjesečno zaradujete?

— Kući sada donesem oko 44 tisuće dinara. Imam troje djece i na njih dobivam 14.800 dinara dječjeg doplatka.

— Erihodi su vam se povećali poslije povećanja cijena?

— Bili su, ali sada je sve na istom. — Svakog mjeseca raspoloživo sa blizu 53 tisuće dinara. Da li vam je to dovoljno?

— Ma šta pitate? Kako dovoljno. Snalazim se i ne rasipljem dinare, ali potrebe su mnogo veće. Da mi je još bar petnaestak tisuća dinara mjesečno u obiteljskoj blagajni! Tada bi se mnogo bolje prolazilo.

— Na što vam otiđe kućni budžet?

— Stanarina mi je 1400 dinara, uzeo sam kredit i otplaćujem mjesečno 5.600 dinara, a za struju i vodu izdajem oko 4 tisuće dinara. Sini izdaci me mjesečno stoje oko 8 tisuća dinara. Ostalo trošim na hranu i nešto malo odvajam za odijevanje i obuću.

D. B.

Sa sjednice Skupštine općine

Budžetski rashodi smanjeni za 156 milijuna

Na dnevnom redu zajedničke sjednice svih vijeća Skupštine općine Šibenik, koja je održana 22. ovog mjeseca, nalazilo se više od 30 tačaka. Nakon usvajanja Odluke o izmjenama i dopunama društvenog plana za 1965. godinu, donijeta je Odluka o načinu utvrđivanja vrijednosti stambenih zgrada, stanova i poslovnih prostorija, te Odluka o rebalansu budžeta za ovu godinu. Većinom glasova usvojen je zaključak Kulturno-prosvjetnog vijeća da se škole i kulturne ustanove oslobode plaćanja doprinosa za korištenje gradskog zemljišta, čija vrijednost u ovoj godini iznosi oko 2,5 milijuna dinara. Izglasano je također rješenje o provođenju referenduma za drugoetapnu izgradnju vodovoda u Vodicama. Nadalje, za predsjednika Općinskoj štapa službe civilne zaštite imenovan je Jakov Grubišić, a za povjerenika za zaštitu prirode Skupštine općine Šibenik prof. Slavo Fulgosi.

Novi privredne mjere, među ostalim, uvjetovale su veoma oštre reperkusije u ovogodišnjoj budžetskoj potrošnji. Pošto je novim propisima izmijenjen doprinos općinama iz osobnog dohotka radnih organizacija od sadašnjih 8 na 5 posto, a time smanjeni budžetski prihodi za oko 480 milijuna dinara, bilo je potrebno izvršiti rebalans budžeta, odnosno budžetske rashode svesti u okviru smanjenog iznosa prihoda. Na taj način smanjeni su rashodi za oko 156 milijuna, a ukupna vrijednost rashoda za ovu godinu iznosi 2 milijarde i 315 milijuna dinara. U vezi s tim data je informacija da će o teškoj situaciji budžetske potrošnje šibenske općine početkom ovog tjedna raspravljati Odbor za plan i budžet Sabora Hrvatske.

Na zajedničkoj sjednici Skupštine općine podnijet je izvještaj Komisije za razmatranje statuta radnih organizacija iz oblasti privrede. Od 80 radnih organizacija do danas su svega 42 podnijele statute na razmatranje, što znači polovina radnih organizacija. Među onima koje još nisu donijele statute nalaze se i dvije najveće radne organizacije: TLM »Boris Kidrič« i Tvornica elektroda i ferolegura, koje su izradile prednacrt statuta početkom 1964. godine, ali ga još nisu podnijele na razmatranje, jer nisu riješile problem raspodjele dohotka na radne jedinice, a isto tako nisu izvršile izmjene koje su proistekle izmjenom Zakona o radnim odnosima.

Privredno vijeće i Komisija za razmatranje statuta ustanovili su da su radne organizacije u svojim statutima obuhvatile slijedeća pitanja:

— statutom je utvrđena politika i temelji razvika radne organizacije. Raspodjela dohotka utvrđena je tako da su statutom obuhvaćena temeljna načela raspodjele, a posebnim aktima, kao što su pravilnici o raspodjeli čistog prihoda i pravilnici o raspodjeli osobnih dohodaka, detaljnije su razrađeni principi raspodjele na radne jedinice i pojedince. U pojedinim statutima su razrađena i pitanja organizacije radnih jedinica, kao i pitanje rukovođenja u njima i međusobni odnos radnih jedinica. Naravno su dobro obrađena pitanja o pravu radnog kolektiva, radničkog savjeta, upravnog odbora, komisija, kao i ostalih kolegijalnih tijela;

— prava i dužnosti radnih jedinica naročito su dobro obrađena. Statutom su regulirana pitanja koja su od važnosti za pravilan razvoj radnih jedinica, samo nije dovoljno razrađeno pitanje raspodjele dohotka na radne jedinice. Tom pitanju treba da posvete mnogo

pažnje sve radne organizacije, jer od toga zavisi pravilan razvoj radne jedinice i radne organizacije kao cjeline, a u tome se i ogleda samoupravljanje radnih jedinica;

— upravljanje i rukovođenje radnom organizacijom također je dobro razrađeno u statutima; — u pojedinim radnim organizacijama obrađena su detaljno i prava i dužnosti članova komisije za unutrašnji nadzor, kojoj se posvećuje naročita pažnja, i to naročito u pravcu praćenja izvršavanja odluka organa upravljanja, vršenja nadzora u pogledu korištenja, raspodjele i raspolaganja društvenim sredstvima, praćenja kretanja materijalnog i finansijskog poslovanja;

— naročita važnost u statutima data je planiranju i trošenju ostvarenih sredstava. U tu je svrhu razrađen način rada pojedinih odjela, kao što su: odjel za plan i analize, privredno - računski odjel, komercijalni odjel i ostali odjeli potrebni za pravilan rad i razvoj radnih organizacija;

— raspodjela sredstava radne organizacije u većini je slučajeva razrađena na nivou radne zajednice, ali je to kod pojedinih radnih organizacija razrađeno i na nivou radne jedinice, čemu treba i težiti, jer se upravo u tome ogleda samostalnost radnih jedinica, tj. da samostalno raspodjeljuju ostvareni dohodak na fondove i osobne dohotke. Na to pitanje uglavnom se i svode primjedbe komisije, jer je to jedno od najznačajnijih pitanja u samoupravljanju radnika u radnim zajednicama i radnim jedinicama;

— statutima su regulirana i pitanja iz radnih odnosa. Utvrđena su detaljno prava i dužnosti radnika, zatim odnos radne organizacije prema društvu - političkim zajednicama, kao i postupak za donošenje općih akata.

Međutim, pojedine radne or-

ganizacije, kao što su poduzeće »Luka«, »Vinoplođ« — vinarija Šibenik, trgovačko poduzeće »Kornat«, Poduzeće PTT saobraćaja, itd. nisu predvidjele u svojim statutima raspodjelu dohotka na radne jedinice, već samo na radnu organizaciju kao cjelinu. Ta se primjedba odnosi i na gotovo sve statute koji su do danas dostavljeni.

Privredno vijeće je stalo na stanovište — da za radno mjesto direktora ne bi trebalo pored općih uvjeta, školske spreme i radnog staža tražiti i uvjet da se nalazio 5 do 10 godina na rukovodećim radnim mjestima, jer se time onemogućava natjecanje onim kadrovima koji imaju potrebni dugogodišnji staž i školsku spremu, a nisu bili na rukovodećim mjestima. U tom smislu date su primjedbe na statut onih radnih organizacija koje su predvidjele takav način natjecanja. Isto tako je data primjedba da bi uvjete za natjecanje za radno mjesto direktora i ostalih rukovodećih radnih mjesta trebalo uskladiti s novim propisima.

Drugi većih primjedaba nije bilo na razmatranje statuta radnih organizacija. Ali kako su statuti bili razmotreni prije donošenja novog Zakona o radnim odnosima, to je Privredno vijeće donijelo preporuku da sve radne organizacije koje su statute donijele kao i one koje tek rade na njihovoj izradi, treba da izvrše izmjene i dopune svojih statuta u skladu s novim propisima.

U obrazloženju izvještaja Savjeta za robni promet i turizam o izmjeni maloprodajnih cijena na nekim prehrambenim artiklima, određivanju marži povrća i voća i uvođenju preventivne kontrole cijena na ugostiteljske usluge, istaknuta je potreba da se revidiraju cijene biljnog rafiniranom ulju i svježem mesu, da se odrede marže na nabavnu cijenu povrća i voća, te da se uvede preventivna kontrola na cijene ugostiteljskih usluga. O tome su informirani odbornici svih vijeća.

Razmatrajući kalkulacije za biljno rafinirano ulje u rinfuzi, utvrđeno je da cijena kod dobavljača, kao i uvjeti nabavki omogućuju revidiranje cijena na niže, pa je određeno da se formira maloprodajna cijena od dosadašnjih 470 dinara na 460 dinara po kilogramu.

Također je zaključeno da se u rješenju o određivanju cijena i marži od 26. srpnja 1965. godine stavi izvan snage propisivanje marži za mekinje i stočnu hranu, jer su i nakon provedbe privredne reforme ostali na snazi savezni propisi o određivanju marži stočnoj hrani.

Savjet je također donio zaključak o revidiranju cijena

svježem mesu, pa je određeno da se cijena teletini snizi od 1400 na 1300, bravetini od 1000 na 950, janjetini od 1100 na 950, a cijena piletni od 1200 na 1150 dinara. Dosadašnja cijena govedini, junetini i svinjetini ostaje i dalje nepromijenjena.

Nadalje je Savjet zaključio da se uvede preventivna kontrola na cijene ugostiteljskih usluga, i to time što se ne mogu povisiti cijene navedenim uslugama koje su postojale na dan 30. rujna 1965. godine. Za svaku izmjenu cijena ugostiteljskih usluga ugostiteljske radne organizacije treba da podnesu dokumentirani zahtjev Odjelu za privredu — Službi za cijene. Zaključkom Savjeta navedeni organi su ovlašteni da u opravdanim slučajevima dopuste povišenje cijena za pojedine ugostiteljske usluge pridržavajući se propisa o kontroli cijena.

Također su razmatrane i cijene krojačkih i dimnjačarskih usluga, pa su nakon usvojenih normativna utrošenoga radnog vremena i materijala, cijena komunalnih usluga i najamnina, te novih osobnih dohodaka, određene nove cijene koje su za oko 50 posto veće od dosadašnjih. (JJ)

Stara cesta još neuređena

Može izgledati da se danas »Stara cesta« nalazi nekako izvan ruke, neprimjetna i pomalo zaboravljena i od samih građana.

Nekada se njome odvijao vrlo živ pješački saobraćaj između grada i bliže sjeverne okolice. Istina, automobilski saobraćaj njom nije prolazio, već niže, po današnjoj cesti.

U međuvremenu su iznad Stare ceste sagrađeni čitavi nizovi novih obiteljskih kuća, a »donja« cesta je asfaltirana. Međutim, Stara je cesta napuštena.

Danas je po njoj teško hodati, iako bi to mogla biti jedna od najljepših gradskih ulica, s obzirom na njezin položaj. Naime, s nje se prema moru i tvrđavi Sv. Ane pruža lijep vidik.

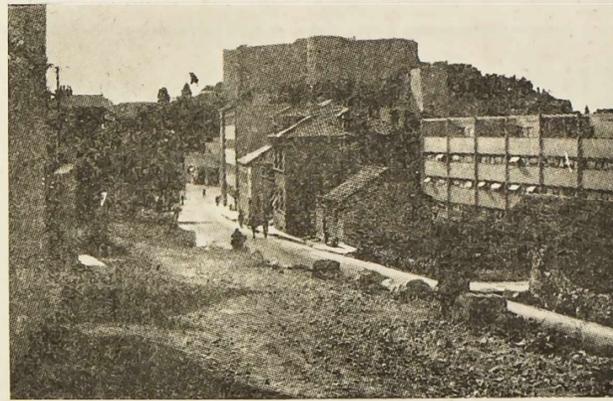
Birači ovoga predjela mnogo su puta postavljali ovakva pitanja: da li će se i kada urediti i asfaltirati ovaj put? Kanalizaciona mreža i sve ono što treba da se izvrši prije asfaltiranja već je uređeno.

Ali asfaltiranje nikad dođe na red. Tako kiše i dalje raznose obilan materijal zemlje i kamenja prema Domu zdravlja, pa čak sve do Poljane.

Nakon nevremena i kiša cesta postaje neprohodna. Zatim se ponovo nasipa, da bi sve to opet bilo odneseno novim nevremenom i novim pljuskovima.

Građani sa Stare ceste pitaju: hoće li uredjenje njihove ceste doći na red bar tokom 1966. godine?

J. Č.

Na slici: Stara cesta danas.

Kninski skup o reorganizaciji na željeznici

Uz prisustvo predstavnika općina Split, Šibenik i Knin, privrednih komora Republike i kotara Split, Republičkog odbora Sindikata saobraćaja i veza, luka i skladišta Split i Šibenik, »Transjuga« Šibenik, Zajednice ZP Zagreb, ZTP Knin, i drugih — u Kninu je održan sastanak o novoj organizaciji na željeznici i unutrašnjoj organizaciji novoga željezničkog poduzeća koje će djelovati na području Hrvatske.

Nakon što je direktor Zajednice željezničkih poduzeća Hrvatske Franjo Culjka obrazložio svrhu ovoga sastanka, slijedilo je izlaganje Ivana Ušćumlića, koje je poslužilo kao baza za diskusiju.

O reorganizaciji na željeznici govori se kod nas poodavno, rekao je na početku svoga izlaganja predstavnik Zajednice ZP Ušćumlić, a stvari oko toga su dobivale sve konkretniju formu i sadržinu kao što su »Kosmajske teze«, »Plava knjiga« i na kraju »Bijela knjiga«. Između objavljivanja tih knjiga održan je referendum u željezničkim kolektivima za integraciju željezničkih poduzeća. Izrada projekta unutrašnje organizacije novoga integriranog ZTP Zagreb nalazi se u završnoj fazi. Među ostalim, i skup u Kninu, kao i slični skupovi koji će se održati u centrima ostalih dosadašnjih željezničkih poduzeća, trebao je da daje primjedbe i eventualne prijedloge na predloženi sistem unutrašnje organizacije jedinstvenoga željezničkog poduzeća u našoj republici.

I tako su, prilikom razmatranja niza aktualnih pitanja učesnici sastanka u Kninu, u okviru boljeg poslovanja na željeznici i sagledavanja nekih problema privrede srednjodalmatinskog područja, dali konkretne primjedbe i prijedloge. Prema iznijetim mišljenjima, osim predloženih sekcija još bi neke od sadašnjih trebalo zadržati. Razmimoilaženja je bilo i u tome da li će buduće sekcije biti pogonjeni s unutrašnjim ili samostalnim obračunom. U toku diskusije zastupano je drugo stanovište i u pitanju tarifa. Postoji, naime, prijedlog da tarifa bude zajednička, a ne po prugama, jer bi to bio zaista preuranjen potez.

Prigovorilo se i mogućem »prelijevanju« sredstava iz aktivnih u nerentabilne pogone, kao i ustanovljenju egalizacionog fonda, jer da takve moguć-

nosti, iako su specifične i nužne, ne bi išle u prilog samostalnosti sekcija.

Privrednici Dalmacije, navodeći primjere iz prakse, ne vide u novoj organizaciji na željeznici garanciju da će im biti osigurano dovoljno vagona za prevoz robe, jer je teškoća bilo, rečeno je na skupu u Kninu, kad je sjedište poduzeća bilo bliže, a kamoli buduće kad se distribucija kola bude vršila iz novog centra.

Više učesnika kninskog skupa isticalo je da će se nova željeznička poduzeća u svome djelovanju susretati sa starijim problemima, jer nije riješeno pitanje pripadnosti nekih pruga, pa i unske.

Unska pruga, kako je rečeno, osam puta presijeca granice SRH, a ne pripada željezničkoj mreži ove republike. Većina tereta iz luka Split i Šibenik prema unutrašnjosti prevozi se tom prugom, preko Knina u pravcu Bihaća i Bosanskog Novog. Sve vlakove, teretne i putničke, prevoze dizel-lokomotive dosadašnjeg ZTP. Željezničari splitsko - šibenskog bazena i s područja kninskog čvora ulažu velike napore da se transport robe obavlja brzo i kako to odgovara interesima jugoslavenske privrede. I zato, prema mišljenju privrednika i željezničara, sadašnje stanje pripadnosti unske pruge mnogom je tehnološki neodrživo.

Unska pruga počinje odmah na izlasku iz kninske stanice, a stanica u selu Golubiću, devet kilometara od Knina, iako se nalazi na teritoriji kninske op-

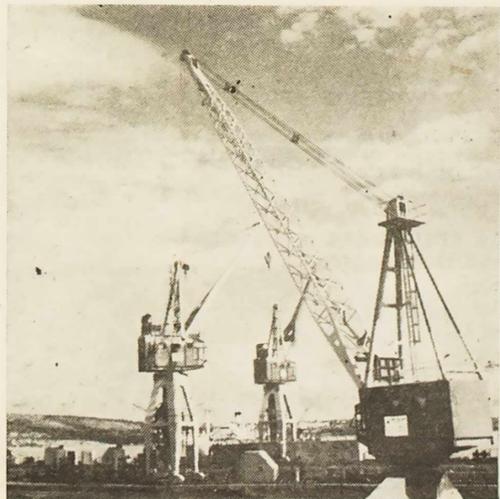
ćine, pripada području Zajednice ZP Sarajevo.

Zato je na sastanku u Kninu predloženo da se na nivou međurepubličke suradnje nađe što bolje rješenje o pripadnosti unske pruge, koja bi, bez obzira na republičke granice, trebala ući u sastav pruga novoformiranog ZTP Zagreb.

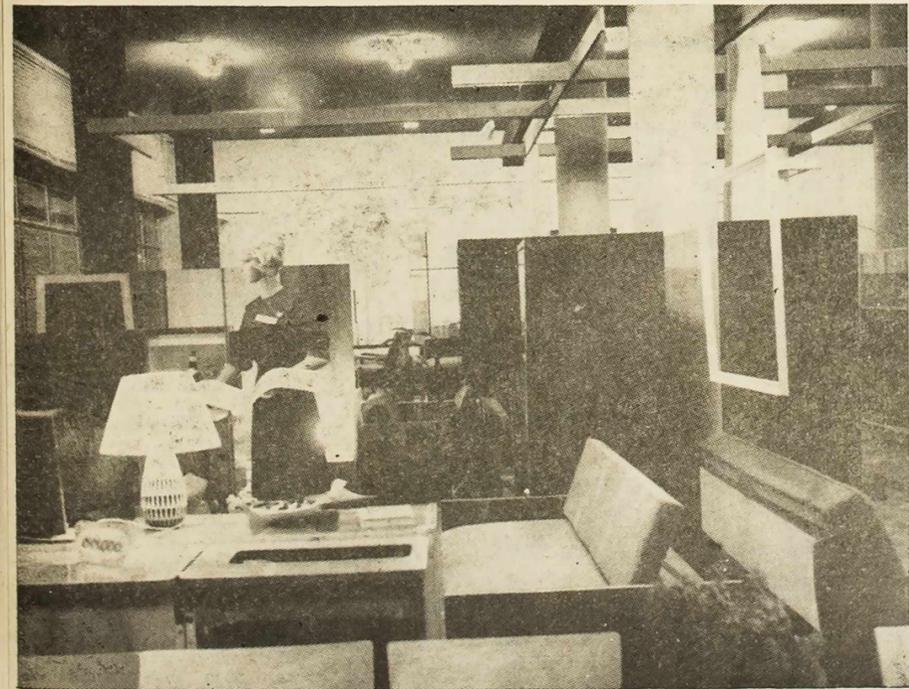
U interesu sređivanja odnosa na mreži JZ, pitanje pripadnosti unske pruge i pruga Slavonki Brod — Ploče, Brčko-Vinkovci, Zagreb — Kumrovec, te nekih pruga u Istri, kad — tad će se morati rješavati na jugoslavenskom nivou. Da je to prije učinjeno, vjerovatno bi u mnogo sređenijim prilikama sada počela djelovati novoformirana i integrirana željeznička poduzeća na mreži Jugoslavenskih željeznica, pa i ZTP Zagreb.

Na kraju ćemo citirati dvije izjave: »Potrebno je voditi računa o prijedlozima koji su dati na ovom skupu«, rekao je u svome izlaganju predstavnik republičke Privredne komore.

Izjava Franje Culjka, direktora Zajednice ZP Zagreb: »Prema ovome što se čulo na današnjem skupu, vidi se da postoji interes dalmatinskih privrednika za bolje poslovanje na željeznici, kao i za rješavanje problema vezanih za uspješnije transportiranje robe, ali pri tom ne bi trebalo da trenutne poteškoće odugovlače primjenu novog zakona na željeznici, pa se u tom pogledu očekuje potrebna pomoć svih snaga s područja Dalmacije.« (AM)

SUVRE-
MENA
MEHANI-
ZACIJA
U NAŠIM
RADNIM
KOLEKTI-
VIMA

Druga savezna nogometna liga - zapad

Prodor prema vrhu

FAMOS - ŠIBENIK 1:1 (1:1)

»Šibenik« je u nedjelju igrao izvan Šibenika. Ovog puta bio je gost »Famosa« iz Hrasnice, s kojim je do sada vrlo teško izlazilo na kraj. Naime, u svim dosadašnjim susretima koji su se igrali u Hrasnici »Šibenik« je bio poražen, a zadnji put je primio šest zgoditaka.

Prije utakmice svi su mislili da će Hrasničani uspjeti da poraze Šibenčane. Međutim, to isto nisu mislili igrači »Šibenika«, koji su u Hrasnicu otputovali po jedan bod. Prema onome što su pokazali, Šibenčani su sasvim zasluženo osvojili jedan bod, a da je sudija Petrović iz Beograda u 6. minuti dosudio

očigledan jedanaesterac u korist »Šibenika«, vjerojatno bi Šibenčani u svoj konto ubilježili i drugi bod. Međutim, i ovog je puta pištaljka sudije ostala nijema.

U sportskoj štampi je nedjeljna utakmica Famos — Šibenik prokomentirana kao utakmica dva različita poluvremena. U prvom dijelu se sa obje strane igralo dosta živo i namimljivo, dok je u drugom dijelu utakmica bila zonskog ranga. Međutim, s takvim prikazivanjem toka utakmice nisu se složili igrači »Šibenika«, koji su nam po povratku iz Hrasnice izjavili.

Roko Žepina: »Prije svega, ne slažem se s pisanjem sportske štampe da je utakmica bila slaba. Od prve do posljednje minute igralo se dosta oštro, a na momente i grubo, u čemu je prednjačio centarhalf domaćih Pintol. Odmah u početku imali smo priliku da izjednačimo rezultat, kad je Kranje u svome kaznenom prostoru igrao rukom. Međutim, sudija to nije okvalificirao kao prekršaj. Inače, bili smo dosta ravnopravan protivnik domaćinu. Zgoditak je za nas postigao Relić, a ne Orošnjak, kako je to prije objavljeno.

Svetozar Stanišić: »Igrali smo dosta dobro i zasluženo smo odnijeli jedan bod. Da je sudija bio malo objektivniji, mogli smo osvojiti oba boda.

Sta mislite kako će biti u nedjelju protiv »Slobode«?

— »Sloboda« je dosta opasan protivnik, bilo da se igra u Tuzli ili u Šibeniku. Mi ćemo nastojati da gledaoce ne iznevjerimo i da potvrdimo postignuti uspjeh u prošla dva gostovanja. To znači da ćemo se do maksimuma založiti kako bismo osvojili još dva boda.

Predsjednik kluba **Drago Putniković** zabrinut je pred nedjeljni okršaj sa »Slobodom«: »Sloboda« nama nikad nije odgovarala, kaže Putniković. Međutim, ja se nadam da će svi naši igrači ovaj susret shvatiti najozbiljnije i da ćemo radosni napustiti stadion.

U razgovoru sa ostalim igračima mogli smo zaključiti da će nedjeljna utakmica sa »Slobodom« očekuje s velikim zanimanjem. Pobjedi li »Šibenik«, u što nitko ne sumnja, šanse »Šibenika« za prvo mjesto bile bi još veće.

Boško Miljević, najbolji igrač na utakmici protiv »Famosa«

Roko Žepina: »Gol je dao Relić«

Dalmatinska zonska liga

DOŠK - METALAC 1:2 (1:0)

Igralište na Podvornici. Vrijeme sunčano i toplo. Teren travnat, neravan. Gledalaca oko 500. Sudac Bilanović (Split). Strijelci: Čosić u 37. minuti za DOŠK, a Sić u 65. i Musap u 80. minuti za Metalca.

DOŠK: Bilić, Ramljak, T. Ožegović, A. Tomić, Kravar, S. Vukušić, Andrić, Čosić, Kovačević, M. Ožegović, Z. Tomić.

METALAC: Rojek, Rados, Rogić, Medić, Skoko, Rak, Ivanov, Šimunić, Musap, Pavin (Brestilo), Sić.

DOŠK već drugu nedjelju priređuje svojim gledaocima neugodna iznenađenja i gubi utakmice na svome terenu. Ove je nedjelje poražen od zadarskog Metalca.

Igra je počela vrlo rastrgano. Prvo su se sredili domaći, a zatim gostujuća ekipa. I pored toga igra se vrlo slab i nezanimljiv nogomet. Publika se zainteresirala za igru tek u 11. minuti, kada je A. Tomić iz daljine oštro pucao pod gredu, a vratar je loptu krajnjim naporem izboksovao u kornjer, koji domaća navala nije znala iskoristiti.

Kako vrijeme sve više odmiče, stiže se utisak da se na terenu ne nalazi nijedan igrač koji bi bio u stanju da ubaci loptu u gol. I dok se očekivalo da će poluvrijeme završiti bez golova, Čosić je tek iz drugog pokušaja u 37. minuti postigao prvi i jedini gol za DOŠK.

Drugo poluvrijeme počinje snažnim pritiskom domaćih. Altaj pritisak traje kratko vrijeme i bez rezultata. Osjeća se da DOŠK-ovi igrači nemaju dovoljno kondicije. U 65. minuti došlo je do izjednačenja. Izveden je kornjer. Lopta prvo udara u gol, stvara se gužva i konačno Sić iz blizine gura loptu u gol, pored Bilića.

U 80. minuti Biliću je ispala jedna laka lopta (pravda se da mu je zasmetalo sunce!). Musap je šalje u gol i postavlja konačni rezultat utakmice.

DOŠK ulaže krajnje napore da spasi bar bod, ali mu to ne uspijeva.

Iznad prosjeka su se izdvojili Skoko i Rak kod Metalca, a jedini A. Tomić kod DOŠK-a.

Susret je dobro vodio Bilanović iz Splitsa. (C)

Upis novih košarkaša u košarkaški klub

Nakon osvajanja petog mjesta u Hrvatskoj prividno je prestala aktivnost naših košarkaša. Aktivni igrači, nosioci ovogodišnjeg uspjeha, dobili su odmor od mjesec dana. Međutim, uprava kluba vodi stalnu borbu za poboljšanje uvjeta rada. Nabavka kvalitetnijih rekvizita je veliki problem, a izgradnja igrališta naoko gotovo nerješivo pitanje. Nada se ipak ne gubi i stalno se prilazi novim varijantama za rješavanje toga važnog faktora. Pasivnim držanjem drugih organizacija, koje bi također bile direktni korisnici toga objekta, realizacija se samo nepotrebno odgađa.

Kako je nemoguće zamisliti daljnje napredovanje bez igrališta, na trenutke se čak dolazilo do zaključka da se treba rasformirati. Međutim, volja i

entuzijazam košarkaša još su se jednom pokazali jači od teškoća i rad se nastavlja. Društvo se sa svojim članovima povuklo u sale i prima članove. U želji da se za nekoliko godina sistematskog rada, bez obzira na takmičarske rezultate, izgradi solidna ekipa, sva pažnja će se pokloniti mladim članovima. Zbog toga se vrši upis omladinaca i pionira koji su rođeni 1950, 1951, 1952. i 1953. godine, te omladinki rođenih 1949. i mlađih. Primanje novih članova vršit će se u prostorijama DTO »Partizan« od 20. do 30. o. m. svakog dana od 12.30 do 13.30 sati i od 18 do 19 sati. Treninzima će rukovoditi prof. Ivica Slipčević, Branko Bukić, prof. Kolja Antulin i Marotti Ivica, dosadašnji treneri kluba.

RUKOMET

PRVI PORAZ „GALEBA“

U nedjelju je odigrano šesto kolo Dalmatinske rukometne regije. »Galeb«, koji je dosta dobro startao, u nedjelju je u Trogiru doživio težak poraz od dosad najslabije ekipe »Trogirana«. Rezultat od 18:12 u korist Trogirana je pravo mjerilo snaga na terenu. Kako nam je izjavio rukovodilac ekipe »Galeba«, svi su igrači igrali ispod svojih mogućnosti i sasvim zasluženo su poraženi.

Ekipa »Metalca« je na svome terenu pobijedila »Biograda« i to visokim rezultatom od 29:16. Igra je protekla u znaku domaćina.

Tom pobjedom »Metalca« se odlijepio od začelja tablice.

U nedjelju se u Šibeniku održava derbi Dalmatinske regije između domaćeg »Galeba« i »Splitsa«, prošlogodišnjeg člana Prve savezne lige, ekipe koja se sada nalazi na čelu tablice bez izgubljene utakmice. Za taj susret u gradu vlada veliko zanimanje. Utakmica se igra na igralištu III osnovne škole, a počinje u 10 sati.

»Metalca« je gost »Jugovinila« u K. Sućurcu. Teško je vjerovati da će metalci izvući povoljniji rezultat.

Takmičarska komisija Dalmatinske rukometne regije riješila je na posljednjem sastanku žalbu »Elektre« iz Zadra na registraciju utakmice sa »Gale-

bon«. Poznato je da je »Elektra« na tu utakmicu zakasnila i da je ona bila registrirana sa 5:0, na što su se Zadranji žalili da im se pokvario automobil. Međutim, nakon ispitivanja ustanovilo se da to nije bilo tačno i utakmica je potvrđena s rezultatom od 5:0 za »Galeba«. Time je »Galeb« izbio na treće mjesto sa osam bodova. (DK)

ZAHVALA

U povodu iznenadne smrti našeg neprežaljenog supruga i brata

PETRIC PETRA (PERE)

najtoplije i najiskrenije zahvaljujemo rodbini, prijateljima i znancima, koji su na bilo koji način pomogli u najtežim časovima gubitka našeg pokojnika, te svima onima koji su nam izrazili pismeno ili usmeno saučestje, te pokojnika ispratili na vječni počinak i odar mu okitili vijencima i cvijećem.

Posebno zahvaljujemo dru Andrejeviću, koji je brižljivo i sa velikom susretljivošću pokušao da nam pokojnika otrgne od krute i nemile smrti, kao i svima ostalima koji su svojom nesebičnošću u najtežim časovima pridonijeli da nam se u manje boli za gubitkom neprežaljenog pokojnika.

Svima od srca hvala!

OZALOSCENA PORODICA

OBAVIJEST

Obavještavamo građane da sve smetnje s vodo-kotličima mogu popraviti brzo i solidno uz garanciju od 4 do 5 godina; uz garantni listić.

Za informacije obratite se prodavaonici lutrija kod Kazališta.

ISPRAVAK

U prošlom broju »Sibenskog lista« u članku »Šibenik — sijelo hrvatskih kraljeva« potkrala se slagarska greška u godini vladanja Petra Krešimira IV, jer stoji da je vladao od 1038 do 1074, a treba: od 1058 do 1074 godine.

NIKOLA RELIĆ

OBNOVA AKTIVNOSTI KNJNSKIH ŠAHISTA

Prije su knjinski šahisti bili veoma aktivni. Igrajući na crnobijelim poljima, postizali su dobre rezultate u natjecanjima i izvan Knina. Kad su izgubili prostorije za rad, nastao je period mirovanja. Sada predstoji obnova aktivnosti knjinskih šahista. Sve snage bit će okupljene u sekciji željezničkog KUD-a. Prostorije su dobivene, uređuju se i kompletiraju potrebnim inventarom. Za koji dan očekuje se otvorenje i početak rada, jer za to postoje svi uvjeti. (AM)

NIRO „Š T A M P A“ ŠIBENIK

PRIMA SVE VRSTE REKLAMA, OGLASA, NATJEČAJA I MALIH OGLASNIKA, VRŠI USLUGE ŠTAMPANJA KNJIGA, BROŠURA I TISKANICA, IZRAĐUJE SVE VRSTE PEČATA.

OD SRIJEDE DO SRIJEDE

KINEMATOGRAFI

»TESLA«: premijera domaćeg filma — SVANUĆE — (do 31. X)

Premijera rumunjskog filma — ZATVORENIK 702 — (1. do 3. XI)

»SIBENIK«: premijera američkog filma — PET NEDJELJA U BALONU — (do 31. X)

Njemački film — CRVENI KRUG (1—3. XI)

»20. APRILA«: meksikanski film — JA PUSTOLOV — (do 31. X)

Talijanski film — NOĆ VELIKOG NAPADA — (1—3. XI)

DEZURNE LJEKARNE

Do 29. X — Centralna — Ulica Borisa Kidriča.

Od 30. X do 5. XI — Varoš — Ulica bratstva i jedinstva.

ROĐENI

Zoran, Velimira i Ruže Marjanović; Branko, Mate i Marije Lugović; Tonči, Benita i Antice Bodul; Darko, Stipe i Janje Višnjić; Dragan, Rade i Marije Ilioski; Ivan, Josipa i Marije Radnić; Zoran, Dragoljuba Jevtića i Ike Strkalj; Darko, Ante i Ratke Vlahov; Neda, Izidora i Kate Markov; Eda, Izidora i Kate Markov; Jasenka, Ante i Marije Zorica; Mera, Mate i Zorke Jurković; Zlatan, Dane i Karmele Plenča; Dragica, Nikole i Danice Andrić; Andrea, Davora i Ljerkice Tešija; Ivan, Slavka i Kaje Bukarica; Predrag, Đorđa i Roze Opačić; Nenad, Đorđa i Roze Opačić; Miroslav, Mirka i Božice Kleut; Petar, Lovre i Ane Sišak; Irena, Alojzija i Marije Skubic; David, Ivana i Marije Jakeljić; Tamara, Zivka i Radojke Zaja; Ivica, Petra i Stane Skelin i Josip, Ante i Marije Višić.

Nikola, Josipa i Rosande Bogdan; Patris, Rudolfa i Danice Mrša; Zivana, Stipe i Slavke Parać; Slavica, Ante i Nevenke Čorić; Aleksandar, Aleksandra i

Ljerkice Devčić; Nataša, Miljka i Zlatke Mičić; Danira, Danijela i Marice Gović; Zeljko, Drage i Marije Miljković; Tomislav, Marka i Zorke Livić; Nenad, Mate i Frane Martinović; Ljiljana, Jose i Anke Morović; Tomislav, Zarka i Jelenke Sabioni; Sonja, Nikole i Jozefine Plenča; Dijana, Dane i Darinke Briljević; Veljko, Ante i Levine Sladić; Vedrana, Milivoja i Neve Mravak; Sanja, Save i Karme Knezić; Mile, Dušana i Janje Sušić; Branko, Spire i Matije Seper; Meri, Petra i Ljube Blažević; Miranda, Mladena i Anke Mikulandra; Nenad, Branka i Milke Bijelić; Neda, Josipa i Josipe Zaja; Dolores, Renata i Sofije Mirković; Ivan, Paške i Nevenke Kulušić; Zeljko, Stevana i Save Lunić; Majda, Petra i Terezije Dodig; Lidija, Ante i Alojzije Vidović; Dijana, Jose i Jasne Marijan; Delma, Tomislava i Ljubice Perić i Nediljka, Ivana i Jele Kunčić.

VJENCANI

Vinko Čaleta i Zdenka Mikulandra; Stanoje Zdravković i

Kosara Miljković; Metod Maksimiljanović i Ljiljana Lovrić; Ivan Burić i Milka Jukić; Vinko Livaković i Višnja Vučina; Jugoslav Filipi i Volga Ventura; Ivan Ilić i Danira Varnica. Jakov Ljubić i Kata Krečak; Josip Srdinić i Zdravka Vukov; Marijan Periša i Gordana Brnić; Svetko Kursar i Nevenka Mrvica; Branko, Mikulandra i Frana Pavić; Stipe Rupić i Zorka Protega; Milan Lalić i Marija Ercegović; Drago Tintić i Dragica Mikin i Ante Stošić i Kobiljka Berović.

UMRLI

Anica Jaman, stara 67 godina; Ćiril Bulat, star 79 godina; Ruža Perković, stara 62 godine; Joakin Strkalj, 45 godina i Ante Babić, star 62 godine.

MALI OGLASNIK

Godine 1907. otišao je u Ameriku (New York) Jovan Popović pok. Todora, gdje je i umro oko 1925. godine. Doznali smo da se naš jedan iseljenik

Šibenčanin interesirao za njegovu rodbinu u Čisti Maloj. Molimo istog druga kao i sve naše iseljenike koji nešto znaju o pokojniku (naročito adresu njegovoga stana u New Yorku ili okolici) da nas obavijeste na adresu: Popović Petar, Čista Mala — Mostine.

MALI OGLASNIK

IZNJAMLJUJU SE PROSTORIJE za smještaj trgovačke robe nedaleko trajekta Dolac — Martinska. Površina prostorija iznosi oko 40 kvadratnih metara. Za informacije upitajte na telefon 23—79.

SAOBRAĆAJNE VEZE

BRODOVI
Za Rijeku svakog dana u 21.30 sati.

Za Split svakog dana u 4.10, utorkom u 15 i petkom 9.30 sati.

VLAKOVI
Za Zagreb svakog dana u 9.55 i 22.35 sati.

Za Beograd svakog dana u 19.15 sati.

Za Split svakog dana u 3.03, 6.56 i 14.40 sati.

AUTOBUSI

Za Zagreb u 19.20 sati.
Za Rijeku i Zadar u 8.45, 9.45, 10.50, 11.45, 13, 14.35, 16.35, 19.20, 21.35, 22.30 i 23.15 sati.
Za Dubrovnik i Split u 5.30, 6, 8.30, 10, 11, 12, 14.45 i 23.15 sati.

Izdaje i štampa: Novinsko-izdavačko poduzeće »Štampa« Šibenik

Direktor: MIRKO KNEŽEVIĆ

List uređuje redakcijski kolegij - Glavni i odgovorni urednik — JOSIP GRBELJA — Uredništvo: Šibenik — Ulica Petra Grubišića 3 — Telefon uredništva 25-62 — Rukopisi se ne vraćaju.

— Mjesečna pretplata za SFRJ 200 dinara, za inozemstvo 400 dinara — Tekući račun: Komunalna banka Šibenik 435-11-18 — Telefon štampari je 22-28 i 29-53.